

**ULUSLARARASI KAPANIŞ KONGRESİ
ERGOTERAPİ VE REHABİLİTASYON
SÖZEL POSTER ÖZETLERİ**

31 Mayıs - 2 Haziran 2017
İstanbul

Küçük ve Orta Ölçekli Firmaların Engelli İstihdamına Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi: Edirne İli Örneği

Serkan PEKÇETİN¹

¹Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Edirne

Amaç: Bu çalışma Edirne ilinde faaliyet gösteren küçük ve orta ölçekli firmaların engelli bireylerin istihdamına yönelik tutumlarının belirlenmesi amacı ile gerçekleştirildi. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya Edirne ilinde faaliyet göstermekte olan 31 büyük ve orta ölçekli firmanın insan kaynakları temsilcileri gönüllü olarak katıldı. Araştırmacı tarafından yapılandırılan 13 maddelik bir değerlendirme formu ile firmaların engelli bireylerin istihdamına yönelik tutumları değerlendirildi. **Sonuçlar:** Firmaların engelli bireyin istihdamı ile ilgili göz önünde bulundurdıkları faktörlerin sırasıyla; engellilik oranı (%77.4), engellilik türü (%64.6), yaş faktörü (%58), eğitim seviyesi (%45.2) ve cinsiyet faktörü (%10) olduğu saptandı. Engelli bireyin istihdamında firmaların %71'i tam zamanlı çalışanı tercih ettiği ve %74.2'sinin engelli bireyin hem beyaz hem de mavi yakalı olarak çalışabileceğini belirttiği tespit edildi. Firmalar stajlara (%100), iş için eğitime (%96.8) ve geçmiş iş tecrübelerine (%93.5) önem verdiklerini belirtti. Firmaların istihdamın önündeki engel olarak %61.3'ünün iş ile ilgili nedenleri, %12.9'unun çevresel faktörleri ve % 7'sinin hem iş hem de çevresel nedenleri gördüğü saptandı. Firmaların %83.9'u devlet teşvikinin istihdam sorununun çözümüne katkı sağlayacağını belirtti. **Tartışma:** Engelli bireylerin çalışma kapasitelerinin artırılmasına ek olarak, firmaların insan kaynakları bölümünün engellilik hakkındaki bilgi seviyelerinin artırılmasının engelli kişilerin istihdam sorununun çözülmesine katkı sağlayabileceği düşünülmüştür.

Determination of The Small and Medium Sized Companies' Attitudes Toward Disabled Individuals Employment: Edirne Province Sample

Purpose: This study was carried out to determine small and medium sized companies' attitudes toward employment of individuals with disabilities in the Edirne province. **Materials and Methods:** Human resource representatives of thirty-one companies were voluntarily participated to the study. The evaluation form consists of 13 items that structured by the researcher was used to determine attitudes of companies toward disabled individuals' employment. **Results:** Factors those companies considered regarding the employment of the disabled individuals were found respectively; disability rate (77.4%), disability type (64.6%), age factor (58%), education level (45.2%) and gender factor (10%). It was found that; for disabled individuals' employment 71% of the companies preferred full-time workers and 74.2 % of the companies indicated that disabled individuals can work as both white collar and blue collar. The companies indicated that they give importance to internships (100%), education for job (96.8%) and work experience (93.5%). Obstacles to employment determined by companies; work related factors (61.3%), environmental factors (12.9%), and both work and environmental related factors (7%). 83.9% of the companies stated that the government incentive will contribute to the solution of the employment problem. **Discussion:** In addition to increasing the working capacity of the disabled individuals, increasing the knowledge levels about the disability of the human resources department of the companies may contribute to solve the problems related to the employment of disabled individuals.

Türkiyedeki Ergoterapistlerin Çalışma Alanlarına Göre İş Doyumlarının İncelenmesi

Sinem KARS¹, Zeynep ÇELİK¹, Burcu Semin AKEL¹

¹Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü, Ankara

Amaç: Bu çalışma farklı alanlarda çalışan ergoterapistlerin çalışma alanlarına göre iş doyumlarının incelenmesini amaçlamaktadır. **Gereç ve Yöntem:** Bu çalışmaya çalışan 32 ergoterapist dahil edilmiştir. İş doyumları Minnesota İş Doyum Ölçeği ile değerlendirilmiştir. Ölçekler çalışan ergoterapistler tarafından online olarak doldurulmuştur. Bireylerin çalışma alanları çoklu (farklı alanlarda çalışma), akademik, nöroloji, psikiyatri ve pediatri olarak ayrılmıştır. Ölçeklerden alınan puanların ortalaması çalışma alanlarına göre incelenmiştir. **Sonuçlar:** Minnesota İş Doyum Ölçeği İçsel Doyum (İD) ve Genel Doyum (GD) alt parametrelerinden en yüksek ortalamaya nöroloji alanında çalışanlar, Dışsal Doyum (DD) alt parametresinden pediatri alanında çalışanlar sahipken; akademik çalışan ergoterapistler İD ve GD alt parametrelerinden; birden çok alanda çalışan ergoterapistler ise GD ve DD alt parametresinden en düşük puan ortalamasına sahiptiler. **Tartışma:** Farklı çalışma alanlarında çalışan ergoterapistlerin iş doyumları arasında farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Gelecek çalışmalarda çalışma süresi ve koşulları, iş veren ve iş arkadaşlarının tutumları gibi bu farklılıklara neden olabilecek faktörler incelenmelidir.

Investigation of Job Satisfaction According To The Working Areas of Occupational Therapists in Turkey

Purpose: This study aims to examine the job satisfaction according to the working areas of occupational therapists (OTs) working in different areas. **Materials and Methods:** 32 working OTs have been included. Job satisfaction was assessed with the Minnesota Job Satisfaction Scale (MJSS). The scale were filled online by the OTs. The study areas are divided into multiple (working in different areas), academic, neurology, psychiatry and pediatric areas. The scores obtained from the scales were analysed according to working areas. **Results:** Although OTs working in neurology and pediatrics have the highest average in the Internal Satisfaction (IS)- General Satisfaction (GS) and the External Satisfaction (ES); academic and OTs working on multiple areas have the lowest average in the IS-GD and GD-DD respectively. **Discussion:** It has been determined that there are differences between job satisfaction of OTs working in different working areas. Factors that may cause these differences, such as the duration and conditions of work and attitudes of employers and colleagues, should be explored in future studies.

Engelsiz Kütüphane Kullanıcı Memnuniyeti: Omü Örneği

Ercan TURAL¹, Şirin ÇETİN¹

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ), Samsun

Amaç: Araştırmamızın amacı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi engelli hizmet biriminin genel özellikleri ve faaliyetleri ile doğuştan ve kazanılmış görme engelli kullanıcıların kütüphane memnuniyetlerini incelemektir. **Gereç ve Yöntem:** Engelsiz kütüphane hizmet biriminin faaliyetleri ve kullanıcı memnuniyet anketi, görme engelliler ile yüz yüze görüşülerek ve engelli hizmet biriminin kayıtlarından elde edildi. Kullanıcı olarak kütüphaneden 29 görme engelli öğrenci yararlanmaktadır. Ayrıca “sesimiz olur musunuz” sloganı ile 200 gönüllü öğrenci, görme engelliler için sesli kitap ve dijital kitap oluşturulmasına destek vermektedir. **Sonuçlar:** 29 görme engelli kullanıcının 19’u doğuştan, 10’u ise sonradan görme engelli olmuş kullanıcıdır. Kütüphanede iki tane özel yalıtımlı ve profesyonel ses sistemli sesli kitap okuma odaları ve dijital kitap oluşturmak için gerekli donanıma sahip birimde Braille printer, eye-pal cihazı ve yüksek çözünürlüklü tarama cihazı da bulunmaktadır. Gönüllü öğrenciler ile engelsiz kütüphaneye 15 sesli ve 200 dijital kitap kazandırılmıştır. Kullanıcıların kütüphane binasına, ihtiyaç duydukları kitaplara ve sesli materyal kalitesine ilişkin memnuniyetleri incelendiğinde doğuştan görme engellilerin daha fazla memnun olduğu ($p < 0.05$), kitap seslendirenlerden ve dijital materyal kalite memnuniyetleri açısından ise doğuştan ve sonradan görme engelliler arasında bir fark olmadığı bulundu ($p > 0.05$). **Tartışma:** Karadeniz bölgesinin en büyük ili olan Samsun’da görmede zorluk çeken yaklaşık 18.000 kişi olduğu tahmin edilmektedir. Görme engellilerin sosyal hayatta en büyük problemi olan yazılı kaynaklara ulaşmada yaşadığı zorlukların azaltılmasında etkin bir rol oynayan engelsiz kütüphanenin kullanıcı memnuniyetleri göz önünde bulundurularak teknik ve fiziki imkanlarının artırılması ve yetersiz koleksiyonunun zenginleştirilmesi gerekmektedir.

Unimpaired Library User Satisfaction: A Sample Omu

Purpose: The purpose of our investigation is to examine the general characteristics and activities of the disabled service unit of OMU and congenital and acquired visually impaired user’s satisfaction. **Materials and Methods:** The datas were obtained from the visually impaired students using a face to face interview questionnaire and unimpaired library service unit. 130 volunteer students studying in OMU with the slogan “Do we have our voice” support the creation of audio and digital books for the visually impaired. **Results:** User’s were 19 congenital and 10 acquired of 29 visually impaired. Unimpaired library has two specially insulated and sounded audio book reading rooms and a equipped with the necessary hardware to create a digital book, also a Brailleprinter, an eye-pal and a high-resolution scanning device. Library earned 15 audio and 200 digital boks by volunteers, and this number is increasing rapidly everyday. The library building, quality of needed books and sound material satisfactions of the congenital groups were statistically significantly higher than acquired group ($p < 0.05$). No differences between two groups in terms of book speakers and digital material quality satisfactions ($p > 0.05$). **Discussion:** There are about 18,000 people in Samsun, the largest province of the Black Sea

region, who have difficulties in seeing. Unimpaired library, which plays a role in reducing the difficulties encountered by visually impaired people in accessing written resources, which is the biggest problem in social life, considering the user's satisfactions needs to be improved in terms of technical and physical means and enriched inadequate collection.

Çalışan Bireylerin Engelli Çalışana Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

Esma ÖZKAN¹, Mahmut YARAN², Çiğdem ÖKSÜZ³

¹Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ergoterapi Anabilim Dalı, Ankara

²Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Havza MYO, Samsun

³Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara

Amaç: Çalışmada çalışan bireylerde engellilerin çalışmasına yönelik tutumların incelenmesi ve ayrıca çalışan bireylerin, iş yerlerinde ve ailelerinde engelli bireylerin olmasının engellilerin çalışmasına yönelik tutumlarını nasıl etkilediğinin de incelenmesi amaçlandı. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya aktif iş hayatında olan 137 birey katıldı. Veriler, sosyodemografik form ve Engellilerin Çalışmasına Yönelik Tutum Ölçeği (EÇYÖT) ile toplandı. EÇYÖT ortalama puan ne kadar yüksekse 'engellilerin çalışmasına yönelik tutumlar' o kadar olumludur. **Sonuçlar:** Çalışmaya katılan bireylerin yaş ortalaması 33,78±10,66 idi. EÇYÖT ortalama puanları 3,99±0,65 idi. Çalışanların 115 i sağlık alan dışı, 22 si sağlık alanında çalışıyordu. 51 çalışan engellilerle birlikte aynı iş yerinde çalışırken 86 bireyin çalıştığı kurumda engelli istihdamı yoktu. 30 çalışanın ailesinde engelli birey varken 107 çalışanın ailesinde engelli birey yoktu. Sağlık çalışanlarının EÇYÖT puan ortalaması 4,24±0,72 iken sağlık sektörü dışında çalışanların ortalaması 3,95±62 idi ($p < 0.05$). Engellilerle birlikte aynı işyerinde çalışanların EÇYÖT puan ortalaması 4,00±0,60 iken kurumunda engelli çalışmayan bireylerin ortalaması 3,99±0,67 idi ($p > 0.05$). Ailesinde engelli olanların EÇYÖT puan ortalaması 4,43±0,50, ailesinde engelli birey bulunmayan bireylerin EÇYÖT puan ortalaması 3,87±0,83 idi ($p < 0,01$). **Tartışma:** Çalışma sonuçlarına göre engelli bireylerle iç içe yaşayan bireylerin pozitif tutumlarının olduğu göz önünde bulundurulduğunda engellilere yönelik farkındalığın artırılmasının engelsiz bireylerin tutumlarını değiştireceği düşünülmektedir.

Examination of The Working Individuals' Attitudes Towards The Employees With Disabilities

Purpose: The study aimed to examine of the working individuals' attitudes towards the employees with disabilities also how the affected working individuals' attitudes towards employees with disabilities by disabled people presence in their work place and family. **Material and Methods:** 137 active workers participated in the study. Data were collected with a sociodemographic form and Attitude Scale Toward Working with Disabilities (ASTWD). The higher the average score of the ASTWD, the more positive the attitudes of integration of the disabled person to work life. **Results:** The mean score (MS) of ASTWD was 3.99±0.65. 115 of the employees were out of health sector and 22 of them were working in the health field. While 51 employees were working with the disabled people, 86 people were not working with disabled. While there were disabled people in the family of 30 employees, there were not disabled people in the family of 107 employees. The MS of ASTWD of the health care workers were 4.24±0.72, the non-health sector were 3.95±62 ($p < 0.05$). While the ASTWD score of employees working with the disabled individuals was 4.00±0.60, the MS of employees working with non-disabled was 3.99±0.67 ($p > 0.05$). The MS of participants who have disabled family member was 4.43±0.50, and the MS of the none disabled family member was 3.87±0.83 ($p < 0.01$). **Discussion:** According to the results of the study, it is supposed that increasing the awareness of the disabled will change the attitudes of the nondisabled individuals when considering the positive attitudes of the individuals living with the disabled individuals.

Öğrencilerin Eğitim Ortamında Fonksiyonel Becerilerinin Değerlendirilmesi

Cemre KARGALI¹, Hülya KAYIHAN²

¹Özel İlgili Otizm Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi, Ergoterapi Bölümü, Ankara

²Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü, Ankara

Amaç: Çalışmanın amacı meslek lisesinde eğitim gören Serebral Palsili öğrencilerin eğitim ortamında fonksiyonel becerilerinin; eğitim çevresinin, kişisel bakımlarının, mobilitelerinin, motor becerilerinin, oyun/üretici becerilerinin değerlendirilerek ergoterapi ihtiyaçlarını belirlemektir. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmamız Ankara Karakusunlar İMKB Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi'nde gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya bu lisede öğrenim gören serebral palsy tanılı on dördü erkek (%77,7), dördü kız (%22,2) 18 öğrenci dahil edildi. Bireylerin sosyo-demografik bilgileri sosyodemografik form ile alındı. Öğrencilerin, eğitim çevresini, kişisel bakımlarını, mobilitelerini, motor becerilerini, oyun/üretici becerilerini değerlendiren açık uçlu ve kapalı uçlu soruların olduğu karma bir değerlendirme formu olan ; Assessment of Functional Skills in the Educational Environment Form'u (Eğitim Ortamında Öğrencilerin Fonksiyonel Becerilerinin Değerlendirmesi) Türkçeye çevrilerek kullanılmıştır. **Sonuçlar:** Çalışmamızda elde ettiğimiz bulgulara göre ; serebral palsili bireylerin kişisel bakım, yemek yeme, hijyen, mobilite, denge gibi motor becerilerinde dikkat, motor planlama, anlama, algılama, hafıza gibi kognitif becerilerinde; çevresel uyaranları, dokunuşları, çeşitli dokudaki materyallerin kullanımını, çeşitli yiyeceklerin yenmesini, akranları ile uyumlu olmayı tolere etme gibi duyuşsal becerilerinde problemler görülmüştür. **Tartışma:** Bireylerin akran uyumunun artırılması ve sosyal hayata katılımlarında etkin olabilmeleri için okul içerisinde yapılan aktivitelerin çeşitlendirilmesi , bireylerin yeteneklerini sergileyebilecekleri aktivitelerin seçilmesi ve bireylerin bu becerilerinin geliştirilmesine yönelik kişiye özel yapılandırılmış bilişsel, motor, duyuşsal ergoterapi müdahaleleri önerilmektedir.

Assessment of Functional Skills in the Educational Environment

Purpose: The aim of this study was to investigate the occupational therapy needs of Cerebral Palsy students, who are studying in the professional vocational school, by evaluating the functional skills, personal care, mobility, motor skills and play / productivity skills in educational environment. **Materials and Methods:** Our study was carried out in Ankara Karakusunlar IMKB Technical and Industrial Vocational High School. Eighteen students with cerebral palsy who were studying in this high school were included in the study, 4 females and 14 males. Socio-demographic information of the individuals was obtained with a socio-demographic form; The Assessment of Functional Skills in the Educational Environment Form which is a mixed evaluation form in which students have opened ended-closed ended questions about the educational environment, personal care, mobility, motor skills, play / productivity skills, and questions, has been used, translating into Turkish. **Results:** According to the findings of our study; problems have been seen in motor skills such as personal care, mobility, balance of individuals with cerebral palsy; in cognitive skills such as attention, motor planning, perception, memory; in sensory skills such as environmental stimuli, touches, the ingestion of a variety of foods, tolerating to congruence with

peers. **Conclusion:** Individualized structured cognitive, motor, sensory and occupational therapy interventions are proposed to diversify activities within the school to enable individuals to become more active in peer compatibility and social life participation, to select the activities in which individuals can demonstrate their abilities and to develop these skills of individuals

Bakım Veren Bireylere Yönelik Geliştirilen Bireysel Ergoterapi Eğitim Programının Yaşam Kalitesine ve Bakım Veren Yüküne Yönelik Etkinliğinin İncelenmesi

Barkın KÖSE¹, Esra AKI¹

¹Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü, Ankara

Amaç: Çalışmanın amacı bakım veren bireylerin bakım verme işinden kaynaklanan sorunlarını tespit etmek ve bu sorunların giderilmesini sağlamak için eğitim modeli oluşturmaktır. **Gereç ve Yöntem:** Bakım veren bireylerin bakım verme işine başladıktan sonra çeşitli alanlar da (fiziksel, psikolojik) problemler yaşadıkları bakım veren bireyler tarafından ifade edilmiştir. Bu problemlerin tespiti için yüz yüze görüşme yöntemi uygulanmıştır. Bu görüşmede bakım veren bireylere yaşam kalitelerini belirlemek için Nottingham Sağlık Profili, depresyon ve kaygı düzeylerinin tespiti için Beck Depresyon ve Anksiyete Envanterleri, bakım veren yükünün tespiti içinde Zarit Yük İndeksi uygulandı. Bu değerlendirme testleri analiz edilerek bireysel eğitim programları hazırlandı ve bakım veren bireylere uygulandı. Eğitim programı sonunda değerlendirme testleri ikinci kez uygulandı. Elde edilen veriler SPSS 22.0 veri analiz programı kullanılarak yorumlanmıştır. **Sonuçlar:** Veri analizi sonucunda bakım veren bireylerin eğitim programı öncesi-sonrası yaşam kalitelerinde($p < 0,043$), depresyon düzeylerinde($p < 0,043$) ve bakım verme işinde kaynaklı yüklenme düzeyleri($p < 0,042$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur. **Tartışma:** Bakım veren bireylerin bakım verme işine başladıktan sonra hayatları hızlı bir şekilde değişmektedir. Bu değişim bakım veren bireyleri olumsuz etkilemektedir. Bakım veren bireylerin yaşadıkları olumsuz koşulların üstesinden gelebilmesi için yeterliliklerini artırmaları gerekmektedir. Bu noktada da bakım verenlere yönelik uygulanan bireysel ergoterapi eğitim programlarının etkin olduğu gözlenmiştir. Bu çalışmaların yaygınlaştırılması bakım veren bireylerin yaşadığı sorunların çözümü noktasında önemli olduğu düşünülmektedir.

Investigation of The Effectiveness of Person Centred Occupational Therapy Education Program For Caregivers on Quality of Life and Caregivers Burden

Purpose: The aim of this study is to identify the problems that caregivers face on the process of caregiving and create the educational program to overcome these problems. **Materials and Methods:** According to caregivers after they have started caregiving, they have faced various types of problems. In order to identify those problems face to face meetings have been held. In these meetings caregivers have been interviewed with Nottingham Health Profile for describe quality of life, Beck Depression and Anxiety Inventory for describe depression and anxiety levels, Zarit Burden Interview for describe caregiver's burden level. These data were analyzed after that individualized education programs were

constituted. All assessment test were performed second time at the end of education program. The obtain data were interpreted using SPSS 22.0 software for data analysis. **Results:** As a result of data analysis, there were a statistically significant difference between pre-post caregiver's quality of life ($p < 0.043$), level of depression ($p < 0.043$) and caregiver burden level ($p < 0.042$). **Conclusion:** After caregivers started the caregiving their life style change swiftly and this change affect caregivers negatively. To overcome the difficulties that are faced caregivers must improve their caregiving skills. Applied for the caregivers were found to be effective for individual occupational therapy education program. This is thought to be important in the dissemination of studies point to the solution of problems faced by caregivers.

Entellektüel Zorluğu Olan Çocuklarda Ergoterapi Müdahalesinin Etkinliği

Gökçen AKYÜREK¹, Rüya Gül DURMAZ¹, Gonca BUMİN¹

¹Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara

Amaç: Bu çalışmanın amacı orta derece mental retardasyonu olan çocuklarda ergoterapi müdahalesinin günlük yaşam aktiviteleri, aktivite performansı ve adaptif davranışlar üzerindeki etkisini incelemektir. **Gereç ve Yöntem:** Ünitimize başvuran 7 çocuk (yaş: 7±3) gelişimsel yaklaşım ve davranış modifikasyonu teknikleri temel alınarak hazırlanan 30 haftalık (haftada 1 seans; 45 dk) ergoterapi programına alındı. Müdahale öncesi ve sonrası günlük yaşam aktiviteleri pediatrik özürülük değerlendirme envanteri (PÖDE); aktivite performansları Kanada Aktivite Performans Ölçümü (KAPÖ); davranışsal değerlendirme Adaptif Davranış Ölçeği (ADÖ) ile değerlendirildi. **Sonuçlar:** Ergoterapi müdahalesi sonrası çocukların günlük yaşam aktiviteleri ve aktivite performanslarında gelişme gözlenirken adaptif davranışlarında anlamlı değişiklikler kayıt edildi ($p < 0,05$). **Tartışma:** Bulgular, mental retarde çocuklarda ergoterapi müdahalesinin günlük yaşam becerilerini artırarak adaptif davranışlar üzerinde etkili bir tedavi seçeneği olduğunu gösterdi. Daha fazla olgu ile yapılacak kanıta dayalı çalışmalara gereksinim olduğu sonucuna varıldı.

The Effectiveness of Occupational Therapy Intervention in Children With Intellectually Challenged

Purpose: The aim of this study was to examine the effect of occupational therapy intervention on activity of daily living (ADL), occupational performance and adaptive behavior in children with moderately intellectual disabilities. **Materials and Methods:** Seven children (age: 7 ± 3) who applied to our clinic were taken to the 30-weeks occupational therapy intervention (1 session per week; 45 min) based on developmental and behavioral modification techniques. The activities of daily living (ADL), activity performances and adaptive behaviors were assessed by respectively pediatric evaluation disability inventory (PEDI); Canadian occupational performance measure (COPM) and the Adaptive Behavior Scale (ABS) before and after the intervention. **Results:** After occupational therapy intervention, significant changes in children 's activity of daily living, occupational performance and social behaviors were observed ($p < 0,05$). **Discussion:** Results provide evidence that occupational therapy may be a valuable intervention in treating children with intellectual disabilities.

İnsan Aktivite-Rol (MOHO) Modeline Göre Birey Merkezli Müdahale Yaklaşımlarının Etkisi

Ayşe GÖKTAŞ¹, Mine UYANIK²

¹Ankara Üniversitesi Fizik Tedavi A.D. Ankara

²Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi bölümü, Ankara

Amaç: Zihinsel-ruhsal problemi olan bireylerde Occupational Terapi Modeli'ne (MOHO) göre birey merkezli müdahale sonrası aktivite-rol performansının incelenmesi amacıyla planlandı. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya Umud Evlerinde ve Saray Rehabilitasyon Merkezinde kalan toplam 34 zihinsel-ruhsal problemlili birey dahil edilmiştir. İnsan Aktivite-Rol Modeli Tarama Aracı (İARMTA) ve Performans Süreç Modeli ile aktivite-rol performansı değerlendirilmiştir. **Sonuçlar:** Kurum evlerinde kalanların yaş ortalaması 31.65±5.72 iken, Umud Evlerindekiilerin 30.76±5.45 yaş olarak belirlenmiştir. Kurum Evinde 17 bireyden 2'si, Umud Evinde ise 17 bireyden 13'ü çalışmaktadır. Müdahale sonrası Umud Evlerinde çalışan birey sayısı 16 olmuştur. Müdahale sonrası; tüm bireylerin aktive-rol için motivasyon, aktive-rol paterni, süreç becerileri, iletişim etkileşim becerileri, motor becerileri ve çevre ile ilgili komponentlerdeki değişim anlamlı bulunmuştur ($p < 0,01$). Kurum Evinde çalışan bireylerde aktivite-rol katılımının 24 maddesinde 12 alanda engelli ve kısıtlı durum mevcut iken müdahale sonrası başarı beklentisi, ilgi, adaptasyon, sözsüz beceriler, ilişkiler, bilgi, organizasyon, problem çözme, aktivite-rol talepleri alanında engellenirden aktivite-rol katılımı sağlanır yönünde gelişim elde edilmiştir. **Tartışma:** MOHO müdahalesi sonunda bireylerin aktivite-rol performansın iyileşmesi için gereksinim duydukları yardım oranının azalması, tedavinin aktivite-rol ile ilgili yaşam olayları üzerinde etkin olduğunu göstermiştir.

The Impact of Individual Centred Intervention Approaches According To Model of Human Occupation (MOHO)

Purpose: It is planned to examine the occupational performance following the individual based intervention according to the Model of Human Occupation (MOHO) in the individuals having mental-psychological problems. **Materials and Methods:** 34 individuals having mental-psychological problems at the Hope Houses and Saray Rehabilitation Centre. Occupational performance was evaluated with the Model of Human Occupation Screening Tool (MOHOST). **Results:** The average age was obtained being 30.76±5.45 at Hope Houses as compared to 31.65±5.72 at Institutional Houses. 2 out of 17 individuals at Institution houses are working while 13 out of 17 individuals at Hope House are working. After the intervention, the number of individuals at Hope Houses who are working is 16. After intervention, in all individuals the change in the fields of motivation for active-role, active role pattern, process skills, environment of individuals living at the Institution was found significant ($p < 0,01$). While disability and restriction are present in 12 areas in 24 articles of occupation participation in working individuals at the Institution houses, a progress is achieved from "prevented" to "participates in occupation" after the intervention in the fields of success expectation, attention, adaptation, non-verbal skills, relations, knowledge, organization, problem solving and occupation requests. **Discussion:** The decrease in the rate of need the individuals need for improving the occupation performance at the end of MOHO intervention has shown that the treatment is effective on occupation related life events.

"Sürahiden Bardağa Su Doldurma" Aktivitesinde Üst Ekstremité ve Gövde Kinematiğinin İncelenmesi

Mert DOĞAN¹, Mertcan KOÇAK¹, Özge ONURSAL¹, Gülşah SÜTÇÜ¹, Fatma AYPAT¹, Ender AYPAT¹,
Özgür ÜNVER¹, Muhammed KILINÇ¹, Sibel Aksu YILDIRIM¹

¹Hacettepe Üniversitesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Nörolojik Rehabilitasyon Ünitesi, Ankara

Amaç: Güncel rehabilitasyon uygulamalarında aktivite analizi objektif ve geçerli güvenilir bir yöntem olan kinematik analiz yöntemi ile yapılmaktadır. Çalışmanın amacı, sağlıklı bireylerde "Sürahiden Bardağa Su Doldurma(SBSD)" aktivitesinin 3 boyutlu kinematik analizle değerlendirmek,gövde ve üst ekstremité eklemlerinin aktivite esnasındaki açısal değışikliklerini belirlemektir. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya sağ dominant sağlıklı 46 birey (22 Erkek,24 Kadın) alındı. Katılımcıların demografik verileri detaylı bir şekilde kaydedildi. MVN BIOMECH Awinda IMU sensörler kullanılarak C7T1,L5S1,L1T12 eklemleri, üst ekstremité eklemlerinden bilateral omuz,dirsek ve el bileğinin aktivite anındaki açısal değışiklikleri kayıt edildi. Ölçümler her katılımcı için aynı koşullarda, anatomik pozisyondan başlayıp,aktiviteyi gerçekleştirilip,anatomik pozisyona dönme şeklinde 3 kez tekrar edildi. **Sonuçlar:** Katılımcıların yaş ortalamaları 25,73±4,17 olarak bulundu. C7-T1 eklemi aktivite başlangıcında 0,28 derece sağa rotasyon, aktivite tamamlanma oranının(ATO) %25'inde 0,86 derece sola rotasyon, %50'inde 1.52 derece sola rotasyon, %75'inde 0,53 sola rotasyon, aktivite sonunda ise 0,15 derece sağa rotasyon yaptığı bulundu. L5-S1 eklemi aktivite başlangıcında 0,05 derece sola lateral fleksiyon(LF), ATO'nun %25'inde 1,12 derece sola lateral fleksiyon, %50'sinde 2,87 sola LF, %75'inde 0,71 derece sola LF ve aktivite sonunda ise 0,05 derece sola LF yaptığı bulundu. Gereç yöntemde belirtilen eklemlerin 3 ekseninde kinematik analiz kaydı benzer şekilde alındı. **Tartışma:** Güncel rehabilitasyon yaklaşımlarının ortak noktası olan fonksiyona yönelik rehabilitasyon uygulamalarının ortopedik ve nörolojik rahatsızlıklarda meydana gelen aktivite limitasyonunun doğru bir şekilde tedavi edilebilmesi için aktivite paterninin doğru algılanması büyük önem taşımaktadır. Ülkemizde ilk kez günlük yaşam aktivitelerinin kinematik analizinin yapıldığı bu çalışmada sağlıklı bireylerden elde edilen verilerin, hasta bireylere uygulanacak rehabilitasyon yaklaşımları ve teknolojik ekipmanlar için norm değer kabul edilebileceği düşünülmektedir.

Determination of Upper Exremity and Trunk Kinematics During "Water Filling From Flagon To Glass" Activity

Purpose: In current rehabilitation applications, activity analysis is carried out by objective and valid kinematic analysis method. The aim of study is to evaluate activity of "Water Filling From Flagon To Glass" with 3D kinematic analysis in upper extremity(UX) and trunk joints in healthy individuals. **Materials and Methods:** 46 healthy individuals with right side dominancy (22 males, 24 females) were included. Participants' demographic datas were recorded. MVN BIOMECH Awinda IMU sensors were used to record angular changes in C7T1,L5S1,L1T12 joints,bilateral shoulder,elbow and wrist joints.Measurements were repeated for each participant three times,starting from anatomical position,performing activity and returning to anatomical position. **Results:** The average age of participants was 25.73±4.17. For C7-T1 joint; 0,28° left rotation in beginning of movement,1.52° left rotation in %50 of completion rate

of activity (CR), 0.53° left rotation of CR %75, 0.15° right rotation in end of activity were found. For L5-S1 joint; 0,05° left lateral flexion(LF) in beginning of movement,1,12° left LF of %25 CR, 2.87° left LF of %25 CR, 0.71° left LF of %75 CR, 0.05° left LF in end of activity were found.The results of kinematic analysis were obtained for other joints similiarly. **Discussion:** The correct perception of activity pattern is crucial for functional rehabilitation practices to able to treat activity limitations that occur in orthopedic and neurological disorders correctly.First time in our country,kinematic analysis of activities of daily living is done in this study.It is considered that data obtained from healthy individuals can be accepted as norm value for technological equipments and rehabilitation approaches applied to unhealthy individuals.

Üst Ekstremitte Oyun Temelli Rehabilitasyon Sisteminde En Uygun Ekran Açısının Belirlenmesi

Muhammed KILINÇ¹, Ender AYYAT¹, Yasin TUNÇ¹, Özge ONURSAL¹, Fatma AYYAT¹, Gülşah SÜTÇÜ¹, Mert DOĞAN¹, Cevher DEMİRCİ¹, Pınar DÜNDAR¹, Sibel AKSU YILDIRIM¹

¹Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü Nörolojik Rehabilitasyon Ünitesi, Ankara

Amaç: Teknoloji destekli rehabilitasyon yaklaşımları son yıllarda hızla gelişmekte ve hastaların rehabilitasyon programına katılımını artırarak hastalara motivasyon sağlamaktadır. Bu yaklaşımlar rehabilitasyon programında uygulanırken hastaya uygun çevresel koşulların düzenlenmesi, hastanın fonksiyonu yeniden kazanması ve rehabilitasyon programının başarısı açısından önemlidir. Bu çalışmanın amacı oyun temelli rehabilitasyona farklı bir bakış açısı kazandıran 'Aktivite Masası (USE-IT)'nin en uygun ekran açısının belirlenmesidir. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya 110 sağlıklı birey dahil edildi. Bireylerin demografik verileri alındı. Bireylere aktivite masasında değerlendirme parametreleri içeren balon patlatma oyunu 30°,45°,60° ve 90°'lik ekran açılarındaki 3'er tekrarlı olacak şekilde oynatıldı. **Sonuçlar:** Bireylerin yaş ortalaması 22,79±3,08'di. Bireylerin 4 farklı açıdaki oyun performansları kendi içlerinde zaman ve hız açısından değerlendirildiğinde, 60°'lik ekran açısında en kısa sürede ve yüksek başarıda oyunu bitirdikleri tespit edildi (p < 0.05). **Tartışma:** Son yıllarda rehabilitasyonu teknolojiyle birleştirerek daha etkili ve eğlenceli hale getirmek amacıyla yeni sistemler geliştirilmektedir. Geliştirilen bu sistemlerin optimal standartlarda kullanımı rehabilitasyon programlarının başarısının yükseltilmesinde ve hasta katılımının artırılmasında son derece önemlidir. Çalışmanın sonuçlarına bakıldığında 'aktivite masası'nın 60°'lik ekran açısı, gövde kontrolü ve stabilizasyonunu maksimum seviyede sağlayarak üst ekstremitte fonksiyonlarını en yüksek verimlilikte geliştirmektedir. Ayrıca uygun çevresel koşullar sağlandıktan sonra bireylerin 60°'lik ekran açısında oyun oynarken 'aktivite masası'nın her bir noktasına görsel ve dokunsal olarak hakim olması, oyunların ergonomik açıdan uygun ve en az şiddette yorgunluğa sebep olarak oynanmasına imkan sağlamaktadır.

Determination of The Optimum Screen Angle in Game Based Upper Extremity Rehabilitation System

Purpose: Technological rehabilitation approaches have been rapidly improving in last years and have been giving motivation by improving participation of patients in rehabilitation programmes. Organizing the environmental conditions when applying approaches in rehabilitation programme is important in aspects of patients regaining of function and achievement of rehabilitation programme. The aim of this study was to determine optimum screen angle of activity table which gives a different perspective to game based rehabilitation. **Materials and Methods:** 110 healthy subjects (73F,37M) were included. Demographic informations of subjects were recorded. On activity table the subjects played the balloon blowing game which includes evaluation parameters, in 30°,45°,60° and 90°. **Results:** The mean age of patients was 22.79±3.08. When the game performances of subjects were evaluated in four different screen angle in aspect of time and velocity, it has been determined that the subjects finished in shortest time and at highest success rate on 60° (p < 0.05). **Discussion:** In last years, new systems have been improved with the aim of making rehabilitation more attractive and effective by combining it with technology. Use of these improved systems in optimal standards is critically important at increasing

success of this rehabilitation programmes and participation of patients. When the results of study are examined, 60°screen angle is developing upper extremity functions at highest productivity by supplying trunk control and stability at maximum level. Furthermore, after optimum environmental conditions supplied when the subjects were playing game at 60°screen angle, dominance of each point of table as visual and tactile enables game to cause less fatigue and to be ergonomically appropriate.

Ruhsal Hastalıklarda Progresif Kas Gevşeme Eğitiminin Ağrı, Yorgunluk Ve Uyku Üzerine Etkisinin İncelenmesi

Gamze EKİCİ¹, Zeynep KOLİT¹, Elif Anıl YAĞCIOĞLU²

¹Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü, Ankara

²Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı, Ankara

Amaç: Ruhsal hastalıklar ciddi emosyonel, davranışsal ve fiziksel sağlık sorunlarına neden olabilir. Ruhsal hastalıklarda meydana gelen fiziksel sorunlar arasında uyku bozukluğu, iştah sorunu, ağrı, uyuşma, yorgunluk gibi belirtiler ortaya çıkabilir. Bu çalışma ruhsal hastalıklarda progresif kas gevşeme eğitiminin ağrı, yorgunluk şiddeti ve uyku sorununa etkisini incelemek amacıyla planlandı. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya ruhsal sorunu olan bireylerden yaş ortalaması 30,1±8.13 yıl olan 7 kadın, 2 erkek olmak üzere 9 gönüllü dahil edildi. Görsel Analog Skala (GAS) ile ağrı, yorgunluk şiddeti ve uyku sorunu müdahale öncesi ve sonrası değerlendirildi. Müdahale programında haftada 2 kez 4 hafta toplam 8 seans solunumla kombine progresif kas gevşeme ve postür eğitimi verildi. **Sonuçlar:** Bireylerin uyku sorunu, eğitim öncesi 5,44±2,74 iken eğitim sonrası 2,66±1,58'ye düştüğü, yorgunluk şiddetinin ise 5,77±1,78'den 3,33±2,34'e azaldığı görülmüştür. Bireylerin uyku sorunu (p=0,011) ve yorgunluk şiddetinde (p=0,011) eğitim öncesi ve sonrası karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Ağrı düzeyinin ise eğitim öncesi 2,88±2,93 olan ortalama değerinin eğitim sonrasında 1,66±2,06'ya azaldığı fakat istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmadığı görülmüştür (p > 0,05). **Tartışma:** Çalışmadan elde edilen veriler doğrultusunda progresif kas gevşeme eğitiminin ağrı ve yorgunluk şiddetinin azaltılması, ayrıca uyku sorununun giderilmesi açısından iyileştirici etkileri ortaya koyulmuştur. Ruhsal hastalıklara sıklıkla eşlik eden ve bireyi olumsuz yönde etkileyebilen ağrı, yorgunluk ve uyku problemleri üzerine odaklanmak tedavinin etkinliği açısından önemlidir. Olumlu bulgulara rağmen, ruhsal bozukluklarda homojen grupların ve daha fazla sayıda katılımcının dahil edildiği ileri çalışmalara ihtiyaç vardır.

Investigation of The Effect of Progressive Muscle Relaxation Training on Pain, Fatigue and Sleep in Mental Illnesses

Purpose: Mental illness can cause serious emotional, behavioral and physical health problems. Symptoms such as sleep disturbance, appetite problem, pain, numbness, fatigue can occur among physical problems that occur in mental illnesses. This study was planned to investigate the effect of progressive muscle relaxation training on pain, fatigue severity and sleep problems in mental illnesses. **Materials and Methods:** Nine volunteers, including 7females and 2males with a mean age of 30.1±8.13years were included in the study. Visual Analogue Scale (VAS) was used to assess pain, fatigue severity, and sleep problems before and after the intervention. In the intervention program, progressive muscle relaxation exercise with respiration technique and postural training were given 2times a week for 4weeks totally 8sessions. **Results:** Individuals' sleep problems (before training) decreased from

5.44±2.74 to 2.66±1.58 after training, while fatigue severity decreased from 5.77±1.78 to 3.33±2.3. Statistically significant differences were found between the pre-and post-training levels of the individuals sleeping problem ($p=0.011$) and fatigue severity ($p=0.011$). The mean value of pain before training was 2.88±2.93 and 1.66±2.06 after training. However, there was no statistically significant difference ($p > 0.05$) was found. **Discussion:** According to the data obtained from this study progressive muscle relaxation technique working has healing effects in terms of reducing the severity of pain and fatigue, as well as eliminating the sleeping problem. It is important to focus on pain, fatigue and sleep problems in terms of effectiveness of the treatment which affect the individual negatively often accompany the mental illnesses. There is a need for further studies involving homogeneous groups and more participants in mental illnesses.

Serebral Palsili Çocuklarda Hipoterapinin El-Göz Koordinasyonuna Etkisinin İncelenmesi

Gözde ÖNAL¹, Onur ALTUNTAŞ¹

¹Hacettepe Üniversitesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara

Amaç: Serebral palsili çocuklarda el hareketleri akranlarına göre anlamlı derecede yavaştır bu nedenle el-göz koordinasyonunda problem oluşmaktadır. Bu çalışmada serebral palsili çocuklarda hipoterapinin el-göz koordinasyonuna olan etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Serebral palsy tanısı almış 6-10 yaş aralığında ortalama yaşları $7,75 \pm 2,06$ (min. 6, max 10) olan ve özel eğitim alan 4 çocuk çalışma grubu olarak alındı. Çınaraltı Tesisleri'nde haftada bir gün 30 dakika süreyle 8 hafta hipoterapi tedavisi uygulandı. Bruininks-Oseretsky Motor Doğruluk Testi'nin 7. (Görsel-motor kontrol) ve 8. (Kol hızı ve el becerisi) alt testleri kullanılarak müdahale öncesi ve sonrasında el-göz koordinasyonu değerlendirildi. **Sonuçlar:** Müdahalenin öncesi ve sonrasında Bruininks-Oseretsky Motor Doğruluk Testi'nde, Görsel-motor kontrol alt testinin "Tercih edilen elle yatay eşkenar dörtgeni kopyalama" parametresinde istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p < 0,046$). Diğer parametrelerde istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır ($p > 0,05$). **Tartışma:** Çalışmamız sonucunda hipoterapinin serebral palsili çocukların görsel-motor kontrolünde olumlu etkisinin olduğu tespit edilmiştir. Daha çok vakanın katıldığı, daha uzun süreli tedavi seanslarının planlandığı ileri çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Effect of Hippotherapy On Eye-Hand Coordination In Children With Cerebral Palsy

Purpose: Hand movements of children with cerebral palsy are significantly slower than typically developing peers so eye-hand coordination of children with cerebral palsy causes problem. Purpose of the study was to investigate the effect of hippotherapy on eye-hand coordination in children with cerebral palsy. **Materials and Methods:** Four children who were diagnosed with cerebral palsy and who received special education at the age of 6-10 included in the study group, this group's average of age was 7.75 ± 2.06 (at least 6, most 10). During 8 weeks, hippotherapy treatment was performed once a week for 30 minutes for each session at Çınaraltı Facilities. Before and after intervention eye-hand coordination was assessed with seventh (Visual-motor control) and eighth (Upper-limb speed and dexterity) parameters of Bruininks-Oseretsky Test of Motor Proficiency. **Results:** Before and after intervention, a statistically significant difference was found in the parameter "Copying a horizontal diamond with a preferred hand" of Visual-motor Control Subtest in Bruininks-Oseretsky Test of Motor Proficiency ($p < 0.046$). A statistically significant difference wasn't found other parameters of test ($p > 0.05$). **Discussion:** As a result of our study, it was determined that hippotherapy had a positive effect on visual-motor control of children with cerebral palsy. It is suggested further studies which include higher number of cases and higher number of sessions.

Farklı Premenstrual Belirtileri Olan Kadınlarda Ruhsal Durumun İncelenmesi: Kontrollü Çalışma

Gamze EKİCİ¹, Selma ERCAN², Berkay EKİCİ³, Sinem SALAR⁴

¹Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara

²SB Ankara Dışkapı Eğitim ve Araştırma Hastanesi Toplum Ruh Sağlığı Merkezi, Ankara

³Ufuk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara

⁴Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara

Amaç: Premenstrual belirtiler bir kadının aylık döneminden iki hafta önceye kadar ortaya çıkan fiziksel, psikolojik ve davranışsal semptomlardır. Bu çalışma, Eşik Altı (EA), Premenstrual Sendromu (PMS) ve Premenstrual Disforik Bozukluğu (PMDB) olan kadınlarda anksiyete ve depresyon bulgularını karşılaştırmak amacıyla planlandı. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya 18-48 yaş aralığında menstrual döngüsü devam eden, Premenstruel Belirti Tarama Aracı'ndan (PBTA) aldıkları puanlara göre üç gruba ayrılan 46'sı EA (EA Grup), 83'ü PMS (PMS Grup) ve 36'sı PMDB yaşayan (PMDB Grup) toplamda 165 gönüllü kadın dahil edildi. Depresyon ve Anksiyete bulguları sırasıyla Beck Depresyon Ölçeği (BDÖ) ve Beck Anksiyete Ölçeği (BAÖ) ile incelendi. **Sonuçlar:** Kadınların yaş ortalaması 22,98±6,67 yılıdır. Bireylerin premenstrüel belirtilerini belirlemek amacıyla kullanılan PBTA'ya göre oluşan 3 gruba bakıldığında EA grupta BDÖ 8,74±8,09 ve BAÖ 10,0±7,83; PMS grupta BDÖ 12,86±8,02 ve BAÖ 15,32±8,13 ve PMDB grupta BDÖ 16,61±10,43 ve BAÖ 21,75±11,78 puan ortalamalarına sahip oldukları görüldü. P değerinin 0,017'den küçük olduğunda anlamlı kabul edildiği Benferroni düzeltilmeli Kruskal Wallis testine göre yapılan 3'lü karşılaştırma sonucunda hem Depresyon hem de Anksiyete bulguları açısından p=0,001 bulunarak istatistiksel anlamlı fark ortaya koyulmuştur. **Tartışma:** Bu çalışmanın sonucunda premenstrual belirtiler açısından olumsuz etkilenen kadınların anksiyete ve depresyon bulgularının arttığı görülmüştür. Özellikle PMDB'si olanların ruhsal durumunun daha kötü etkilendiği bu nedenle kadınlarda bu durumun her türlü müdahale planlanması sırasında dikkate alınmasının önemi büyüktür. Bu bulgular ile premenstrual dönemde ve sırasında kadınların ruhsal olarak iyilik hallerinin sağlanması ve işlevselliklerini sürdürmelerine yardımcı olabilecek programların geliştirilmesi gerekliliği ortaya koyulmuştur. Bu konuda geniş örneklem gruplarının dahil edileceği ileri çalışmalara ihtiyaç bulunmaktadır.

Investigation of Emotional Status in Women With Different Premenstrual Symptoms: A Controlled Study

Purpose: Premenstrual symptoms are physical, psychological, and behavioral symptoms that occur 2-weeks before woman's monthly period. This study was planned to compare the anxiety and depression status in women with Under-Threshold(UT), Premenstrual Syndrome(PMS) and Premenstrual Dysphoric Disorder(PMDD). **Materials and Methods:** 3-groups 46 of whom were EA(EA Group), 83 were PMS (PMS Group) and 36 with PMDD(PMDD Group) were divided according to the scores they received from Premenstrual Symptom Screening Tool(PSST), total of 165voluntary women were included in the age range of 18-48years whose menstrual cycle continues. Depression and anxiety status were

examined by Beck Depression and Anxiety Inventory (BDI)(BAI). **Results:** The average age of women was 22.98 ± 6.67 years. According to 3 groups selected from the PBTA that was used to determine the premenstrual symptoms, mean scores for BDI was 8.74 ± 8.09 and 10.0 ± 7.83 for BAI in EA group; in PMS group BDI was 12.86 ± 8.02 and 15.32 ± 8.13 for BAI also 16.61 ± 10.43 for BDI and 21.75 ± 11.78 for BAI in the PMDD group. A 3-fold comparison with the Benferroni corrected Kruskal Wallis test was done, where P was considered significant less than 0.017; $P=0.001$ in terms of both depression and anxiety. **Discussion:** Anxiety and depression symptoms of women who were adversely affected by premenstrual symptoms were increased. This is particularly important for women to consider this situation during any intervention, especially woman with PMDD. During and before menstrual period it is necessary to develop programs that can help women to maintain their well-being and maintain their functionality. There is a need for further study which includes large sample groups.

Demanslı Bireye Bakımveren Bireylerde Aile Eğitiminin Yaşam Kalitesine Etkisi

Bilge MENZİLCİ¹, Burcu Semin AKEL¹

¹Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü, Ankara

Amaç: Çalışmamızın amacı; demanslı bireye bakım veren bireylerde ergoterapi yaklaşımlarına dayalı aile eğitiminin yaşam kalitesi üzerindeki etkisini incelemektir. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri Geriatri Polikliniği ve Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Geriatri Ünitesi 'nde takip edilen demanslı bireylerden 9 bakımveren kişi dahil edilmiştir . Çalışmaya dahil edilme kriterleri demanslı bir bireye bakım veriyor olma , bakım verme işinden gelir elde ediyor olmamak , bakımverme konusunda eğitim almamış olmak olarak belirlendi. Tüm bakımverenlere Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi 'nde 4 hafta haftada 1 saat olan bir aile eğitimi verildi ve bakımverenlere eğitim öncesi ve sonrasında Dünya Sağlık Örgütü Yaşam Kalitesi Ölçeği Kısa Formu (WHOQOL-BREF-TR) uygulandı . Ayrıca bakımverenlerin sosyodemografik özellikleri de değerlendirildi ve yarı yapılandırılmış onam formu uygulandı . **Sonuçlar:** Çalışmadaki kişilerin yaş ortalaması 58,4 yıl bulundu. Kişilerin ilk Dünya Sağlık Örgütü Yaşam Kalitesi Ölçeği Kısa Formu (WHOQOL-BREF-TR) değerlendirmesi ortalaması 98,3 iken , aile eğitimi sonrası yapılan değerlendirmelerde 104,2 idi. İstatiksel olarak anlamlı bir sonuca ulaşılmıştır.(p=0,005). **Tartışma:** Demanslı birey bakımverenlerinde yaşam kalitesini etkileyen faktörler göz önünde bulundurulduğunda demanslı birey bakımverenleri için aile eğitiminin kişilerin yaşam kalitelerine olumlu yönde etkilediği görülmüştür. Daha fazla sayıda katılımcının katıldığı kontrollü çalışmalara ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

The Relationship Between Family Education and Life Quality in Dementia Caregivers Cases

Purpose: The aim of our work; It examines the impact of family education related to ergotherapy approaches on quality of life in the dementia caregiver. **Materials and Methods:** Hacettepe University Hospitals Geriatric Polyclinic and Hacettepe University Faculty of Health Sciences Geriatrics Unit, 9 persons which received care were lately included in the study. The criterias for the study of dementia were to provide care for an individual, not to earn income from care which was giving, while participants in study were not receiving any education in this field before. A total of 4 weeks of training, 1 hour per week was given to all dementia caregivers and The World Health Organization Quality of Life Scale Short Form (WHOQOL-BREF-TR) was administered to keep record of caregivers before and after the training. In addition, the sociodemographic characteristics of caregivers were assessed and a semi-structured confirmation form was applied. **Results:** The average age of the persons was 58.4 years . The first World Health Organization Quality of Life Scale Short Form (WHOQOL-BREF-TR) averages were 98.3, while the after family education was assesment on average of 104.2. A statistically significant result was achieved (p = 0.005). **Discussion:** Considering the factors affecting the quality of life in case of dementia person care giving , It has been seen that family education for dementia caregivers affects the quality of life of the people positively. It is believed that there is need for controlled work involving more participants.

Microsoft Kinect Temelli Denge Eğitiminin Geriatrik Bireylerde Günlük Yaşam Aktivitelerinde Bağımsızlığa Etkisi: Pilot Çalışma

Ege TEMİZKAN¹, Gamze EKİCİ¹

¹Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara

Amaç: Yaşlıların günlük yaşam aktivitelerinde (GYA) bağımsızlığına yönelik çalışmalar yapılması dünya çapında artan yaş ortalamasıyla önem kazanmıştır. Yaşlılıkta denge problemleri, GYA'da kısıtlılığa yol açan en büyük etkenlerdendir. Bu çalışmada, geriatrik bireylere verilen Microsoft Kinect temelli denge eğitiminin günlük yaşam aktivitelerinde bağımsızlığa etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya; 65 yaş ve üzerinde, son 12 ay içerisinde en az 1 kez düşmüş olan, Mini Mental Durum Değerlendirmesi'ne göre kognitif etkilenimi olmayan ve Berg Denge Skalası'na göre denge problemi olduğu saptanan 14 birey dahil edilmiştir. Katılımcıların GYA'da bağımsızlıkları eğitim öncesinde ve sonrasında Fonksiyonel Bağımsızlık Ölçeği kullanılarak ölçülmüştür. Katılımcılar, haftada 2 kez, 4 hafta boyunca toplam 8 seans denge eğitimine alınmıştır. **Sonuçlar:** Çalışmaya, dahil edilme kriterlerine göre ortalama yaşları 75,50±7,35 yıl (min. 66 yıl, max. 88 yıl) olan 3'ü erkek 11'i kadın toplam 14 birey katılmıştır. Berg Denge Skalası tedavi öncesi ortalama skoru 37,71±2,64 iken sonrasında 44,21±2,80'dir. Fonksiyonel Bağımsızlık Ölçeği ortalama skoru ise tedavi öncesi ve sonrasında sırasıyla 112,07±4,28 ve 119,00±3,44'dür. Müdahale öncesi ve sonrası karşılaştırıldığında Berg Denge Skalası total puanında (p=0,01), Fonksiyonel Bağımsızlık Ölçeği'nin Kendine Bakım (p=0,02), Transferler (p=0,01), Hareket (p=0,01) ve Sosyal Algı (p=0,06) parametrelerinde ve toplam skorda (p=0,01) istatistiksel olarak anlamlı artışlar varken, Sfinkter Kontrolü (p=0,317) ve İletişim (p=0,157) skorlarında anlamlı artışlar tespit edilememiştir. **Tartışma:** Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre, Microsoft Kinect temelli denge eğitimi, geriatrik bireylerde GYA'da bağımsızlığı artırmaktadır. Uygulaması kolay ve maliyeti düşük olan bu yöntemin olumlu sonuçlar vermesi, GYA'da sorun yaşayan geriatric bireylerin rehabilitasyonunda kullanılabileceğini göstermiştir. Ancak bu konuda daha büyük örneklem gruplarının dahil edildiği, kontrollü ve uzun dönem takibin yapıldığı çalışmalara ihtiyaç vardır.

Effects of Microsoft Kinect Based Balance Training on the Independence in Activities of Daily Living of Geriatric Individuals: A pilot study

Purpose: Implementing studies to increase geriatrics' independence in Activities of Daily Living (ADLs) became important with the rising average age worldwide. Balance problems in geriatrics are among the biggest issues that cause interdiction in ADLs. This study aims to investigate the effects of Microsoft Kinect based balance training on the independence in ADLs of geriatrics. **Materials and Methods:** Individuals who are over 65 years old, have fallen at least once in the past year, doesn't have cognitive problems according to Mini-Mental Assessment and have balance problems according to Berg Balance Scale (BBS) were included. Independence in ADLs was measured with the Functional Independence

Measure (FIM) before and after the training. Over 4 weeks, participants completed eight sessions. **Results:** 14 participants' (3 male, 11 female) mean age was 75.50 ± 7.35 years (min.66, max.88). Mean BBS score was 37.71 ± 2.64 before the training and 44.21 ± 2.80 after the training. Mean FIM scores before and after the training were, 112.07 ± 4.28 and 119.00 ± 3.44 respectively. When compared before and after the intervention, there were significant improvements in; BBS Score ($p=0,01$) and Self-Care ($p=0.02$), Transfers ($p=0.01$), Locomotion ($p=0.01$), Social Cognition ($p=0,06$) sub-scores and total score ($p=0,01$) of FIM and non-significant improvements in Sphincter Control ($p=0.317$) and Communication ($p=0.157$) sub scores of FIM. **Discussion:** According to the results, Microsoft Kinect based balance training improves independence in ADLs of geriatrics. The fact that this easy-to-use and low-cost method has positive outcomes shows that it can be used in rehabilitation of geriatrics who are having problems in ADLs. Nevertheless, there is a need for controlled studies with bigger sample groups and long term follow-ups.

Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu (DEHB) Olan Üstün Yetenekli Çocuklarda Duyusal İşleme Tedavisinin Duyu Modülasyonu ve Duyusal İşleme Becerileri Üzerine Etkisinin İncelenmesi: Vaka Serisi

Mustafa ÖZBENT¹, Meral HURİ¹

¹Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara

Amaç: Çalışma, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan üstün yetenekli çocuklarda duysal işleme tedavisinin duyu modülasyonu ve duysal işleme becerileri üzerindeki etkisini inceleme amacı ile yapıldı. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimler Fakültesi Ergoterapi ve Çocuk Gelişimi Bölümüne başvuran çalışmaya katılmaya gönüllü ailelerin 5 ile 8 yaş arasında 7 üstün yetenekli çocuk dahil edildi. Bireylerin sosyodemografik bilgileri kaydedildi. Çocuklar 2 gün/hafta , 12 hafta boyunca uygulanan duysal işleme tedavisi öncesi ve sonrası duyu modülasyonu ve duysal işleme becerilerini değerlendirmek için Duyu Profili, Nöromotor Performansın Klinik Gözlemi ve Duyu Bütünlüğü ve Praksis Testinin bazı parametreleri uygulandı. **Sonuçlar:** DEHB olan üstün yetenekli çocuklarda duysal işleme tedavisinin çocukların duysal hiper/hipo cevaplarının regüle edilesi, motor planlama becerilerinin geliştirilmesi ve uygun sosyal duygusal cevaplarının fasilite edilmesi üzerinde olumlu etkilerinin olduğu tespit edildi ($p < 0,05$). **Tartışma:** Hiperaktivitesi olan üstün yetenekli çocuklarda duysal işleme tedavisinin etkinliğinin daha detaylı olarak incelendiği ileri çalışmaların planlanması önerilmektedir.

Effects of Sensory Processing Treatment on Sensory Modulation and Sensory Processing Skills of Gifted Children With Attention Deficit Hyperactivity Disorder: Case Series

Purpose: This study was implemented to investigate the effects of sensory processing treatment on sensory modulation and sensory processing skills of gifted children with attention deficit and hyperactivity disorder (ADHD). **Materials and Methods:** 7 gifted children between 5 and 8 years of age, who consulted to the Hacettepe University, Institute of Health Sciences, Department of Occupational Therapy and whose parents were willing to participate in the study were involved. The participants' socio-demographic information were recorded. Before and after the sensory processing treatment that lasted 12 weeks with 2 sessions per week, Sensory Profile, Clinical Observation of Neuro-motor Performance and some parameters of Sensory Integration and Praxis Test were applied to assess sensory modulation and sensory processing. **Results:** Sensory processing treatment had positive effects on the regulation of hyper/hypo responses of the children, improving motor planning skills and facilitating appropriate social-emotional responses of gifted children with ADHD ($p < 0,05$). **Discussion:** It is suggested to implement further studies in which, the effectiveness of sensory processing treatment on gifted children with ADHD is investigated more elaborately.

Fizyoterapistlerin Stresle Başa Çıkma Tarzları, Sosyal Hayata Katılım Sıklığı ve Yaşam Kalitesi Arasındaki İlişki

Gülfer KATIRCIBAŞI¹, Burcu YEŞİLYAPRAK¹, Eray KILIÇ¹, Esra AKI²

¹Ankara Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Eğitim ve Araştırma, Ankara

²Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara

Amaç: Bu çalışmada kamu hastanelerinde çalışan fizyoterapistlerin stresle başa çıkma tarzları, sosyal hayata katılım sıklığı ve yaşam kalitesi arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya farklı kamu hastanelerinde çalışan 25-53 yaş aralığında olan 37 kadın 9 erkek, 46 fizyoterapistte Demografik Bilgi Formu, Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği, ICD-9 Sosyal Hayata Katılım Sıklığı, SF-12 Yaşam Kalitesi Anketi uygulanmıştır. **Sonuçlar:** Çalışmaya alınanların yaş ortalaması 38,22±7,86 idi. Terapistlerin %89,13 lisans derecesinde, kronik hastalık oranı %30,69, aylık gelir gider açığı olan %39,13 olarak tespit edilmiştir. Fizyoterapistlerin Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeğinin Aktif Tarz ve Pasif Tarz gruplarında alınan puanlar ile SF-12 Yaşam Kalitesi Ölçeğinin Fiziksel ve Mental sağlık arasındaki ilişkisi incelenmiştir. Sosyal katılım sıklığı ve Stresle başa çıkma tarzları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p > 0.01$). SF-12 Mental skoru ile Stresle Başa çıkma Aktif alt ölçeği arasında pozitif yönde anlamlı ilişki tespit edilmiştir ($p < ,003$, $r = ;426$). **Tartışma:** Çalışmada elde edilen veriler ışığında fizyoterapistlerin mental sağlığı ile stresle başa çıkma tarzları arasında anlamlı bir ilişki ortaya konmuştur. Bu sebepten fizyoterapistlerin stresle başa çıkabilme becerileri için kendi mental sağlıklarını iyileştirme ve koruma konusunda farkındalıklarına dikkat çekmek faydalı olacaktır. Bu bulguların daha büyük gruplarda ileriki çalışmalarla desteklenmesi gerekir.

The Relationship Between Coping Style With Stress, Participation Frequency of Social Life and Quality of Life of Physiotherapists

Purpose: The aim of this study was to evaluate the relationship between coping styles with stress, participation frequency of social life and quality of life on physiotherapists working in public hospitals. **Materials and Methods:** Demographic informations, Coping With Stress Style Scale, ICD-9 Social Life participation Frequency, SF-12 Quality of Life Survey were applied to the total of 46 physiotherapists, 37 female and 9 male between 25-53 years. **Results:** The average age of those was employed 38.22±7,86. %89,13 of physiotherapists education is undergraduate, chronic illness was %30.69, income and expenditure deficit was identified as %39,13. The score taken in the active style and passive style groups of the stress relief style scale and the relationship between physical and mental health of SF-12 quality of life scale were examined. There was no significant relationship between the frequency of social inclusion and attitude toward stress ($P > 0.01$). A significant relationship was found (p **Discussion:** A significant relationship was found between physiotherapists' mental health and coping style with stress in the data obtained. For this reason, it will be useful for physiotherapists to be aware of their ability to improve and maintain their mental health for the ability to cope with stress. These findings need to be supported by further studies in larger groups.

Kanserli Çocuklarda Ergoterapi İhtiyacının Belirlenmesi İçin Kullanılan Kontrol Listesi Sonuçları

Sedef ŞAHİN¹, Meral HURİ¹, Burcu Semin AKEL¹, Canan AKYÜZ²

¹Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü, Ankara

²Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Pediatrik Onkoloji Bilim Dalı, Ankara

Amaç: Çalışmamızın amacı, kanserli çocuklarda ergoterapi ihtiyacının belirlenmesi için kullanılan Amerika MD Anderson Kanser Merkezi ergoterapi kontrol listesinin sonuçlarını incelemektir. **Gereç ve Yöntem:** Kanserli çocuklarda ergoterapi ihtiyacının belirlenmesi için beslenme, mobilite, güvenlik, el/kol fonksiyonları, giyinme/ soyunma, bilişsel beceriler, yaşam ve öz yönetim becerileri, yorgunluk/ stres/ anksiyete/ ağrı gibi becerilerin değerlendirme ve müdahale öncesinde, ön bir değerlendirme için kontrol listesi kullanıldı. **Sonuçlar:** Onkoloji hastanesinde yatarak tedavi alan yaş ortalamaları 10.48± 3.12 olan toplam 50 çocuk (22 kız- 28 erkek) üzerinde uygulanan kontrol listesi sonuçlarına göre; çocukların % 16'sında beslenme, % 12'sinde mobilite, % 4'ünde güvenlik, %80'inde el/kol fonksiyonları, %48'inde giyinme-soyunma, %40'ında bilişsel beceriler, % 82'sinde yaşam ve öz yönetim becerileri ve %92'sinde yorgunluk/ stres/ anksiyete/ ağrı becerilerinde etkilenim olduğu bulunmuştur. **Tartışma:** Kanserli çocuklarda ergoterapi ihtiyaçlarının belirlenmesinde ön kontrol listesinin kullanımı hızlı taburculuk süreci içinde gerekli müdahale yaklaşımlarının belirlenmesine imkan sağlamaktadır. Kontrol listesi sonucu oluşturulacak ergoterapi müdahalelerinin etkinliğinin değerlendirmesine yönelik ileri çalışmaların planlanması önerilmektedir.

Checklist Results Used to Determine the Need for Occupational Therapy in Children with Cancer

Purpose: The purpose of our study is to examine the results of the American MD Anderson Cancer Center occupational therapy checklist, which is used to determine the need for occupational therapy in children with cancer. **Materials and Methods:** Checklist was used for pre- evaluation in skills such as malnutrition, mobility, safety, hand / arm functions, dressing / changing, cognitive skills, life and self-management skills, fatigue / stress / anxiety / pain before and after intervention. **Results:** According to the results of the checklist applied on a total of 50 children (22 girls - 28 boys) with a mean age of 10.48 ± 3.12 inpatients in the oncology hospital. 16% of the children had nutrition, 12% had mobility, 4% had security, 80% had hand / arm functions, 48% had dressing and dressing, 40% had cognitive skills, 82 % had life and self-management skills and 92% fatigue / stress / anxiety / pain skills problems. **Discussion:** The use of the pre-check list in the determination of occupational therapy needs in children with cancer allows the determination of the necessary intervention approaches within the fast-discharge process. Planning of further studies is recommended to evaluate the effectiveness of occupational therapy interventions to be created as a result of the checklist.

Kawa Modeli'nin Kullanımına İlişkin Olumlu ve Olumsuz Özelliklerin İncelenmesi

Damla AYGÜN¹, Burcu Semin AKEL¹

Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara

Amaç: Ergoterapi modellerinin çoğunlukla Batılı terapistler tarafından geliştirilmesi, 'Batı kültür normlarına uygun olması ve bu nedenle de Asya, Afrika ve Doğu ülkelerindeki hastaların şartları için her zaman geçerli olmaması genellikle modeller içerisinde eleştirilen bir durumdur. Bundan dolayı da modellerin klinik ve kültürel açıdan uygunluğu, gelişmekte olan ülkelerde araştırılmalıdır. Bu çalışmanın amacı da Kawa Modeli'nin uygulanma sırasında olumlu ve olumsuz özelliklerin ergoterapi öğrencilerinin gözünden incelenmesidir. **Gereç ve Yöntem:** Araştırma nitel desende oluşturuldu ve yürütüldü. Çalışmaya Hacettepe Üniversitesi'nde staj yapmakta olan 20 son sınıf ergoterapi öğrencisi katıldı. Her katılımcı tarafından birer hasta Kawa Modeli kullanılarak incelendi ve öncesinde katılımcılara Kawa Modeli hakkında ön bilgilendirme yapıldı. Her staj dönemi sonunda, yarı yapılandırılmış nitel görüşme yöntemi kullanılarak katılımcılardan veri toplandı. **Sonuçlar:** Modelin, problem belirlemedeki etkinliği ve kişiyi detaylı olarak analiz etmesi olumlu özellikler olarak belirlendi. Olumsuz özellikler olarak modelin her hasta için uygun olmadığı, metafor kullanmanın zorluğu ve ergoterapi öğrencilerinin modeli kullanma konusundaki endişelerinin varlığı olarak ortaya konuldu. **Tartışma:** Katılımcıların modeli uygulamaya karşı ön yargı ve güvensizliklerinin olması çalışma için bir limitasyon oluşturdu. Modelin pratikte kullanımının teşvik edilmesine yönelik çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Kawa Model: Investigation About The Positive and Negative Characteristics of This Model

Purpose: The occupational therapy models being mostly developed by Western Therapists is often criticized for being suitable with Western cultural norms. However, this is not always appropriate for clients in Asia, Africa and Western countries. Therefore, the clinical and cultural suitabilities of the models should be explored in developing countries. The purpose of this study is to examine the positive and negative features of Kawa Model during the implementation, for occupational therapy students. **Materials and Methods:** The study was designed and conducted qualitatively. A total of 20 senior class occupational students participated in the study at Hacettepe University. One client was examined by each participant using the Kawa Model, and the participant was informed about Kawa Model beforehand. At the end of each internship period, data were collected from participants using semi-structured qualitative interview method. **Results:** It was determined that the model has a positive effect on the problem identification and on analyzing the person in detail. Negative traits were presented as not being appropriate for each client, the difficulty of using metaphors, and the anxiety of using models of occupational therapy students. **Discussion:** Participants' prejudices and insecurities against implementing the model constituted a limitation for the study. It is suggested that studies should be carried out to encourage the use of the model in practice.

Engelli Bireylerde Tiyatro Aktivitesinin İletişim ve Etkileşim Becerileri Üzerine Etkilerinin İncelenmesi: Olgü Sunumu

Fatma GÜN¹, Burcu Semin AKEL¹

¹Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara

Amaç: İletişim ve etkileşim becerileri; kendine bakım, iş/üretici ve serbest zaman aktivitelerinde performansın sağlanmasında önemlidir. Engelli bireylerde, iletişim ve etkileşim becerilerinde problemler ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmada, tiyatro aktivitesinin oyuncularını aktive eden, ve kendine güveni artıran yapısı göz önüne alınmıştır ve engelli bir bireyde tiyatro aktivitesinin iletişim ve etkileşim becerileri üzerindeki etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya 17 yaşında, 11. sınıfa giden, hafif MR tanılı birey alınmıştır. Çalışmada kullanılmak üzere, Assessment of Communication and Interaction Skills (İletişim ve Etkileşim Becerileri Değerlendirmesi - ACIS) isimli değerlendirme Türkçe'ye çevrilmiştir. Demografik bilgilerin kaydedilmesini takiben, kişi 60 dakika boyunca gözlemlenmiş ve ardından ilk ACIS değerlendirilmesi yapılmıştır. Kişi 7 hafta boyunca; ısınma çalışmaları ve provalardan oluşan 7 seansa katılmıştır. 7 seans sonunda, kişi tekrar gözlemlenmiş ve son değerlendirmesi yapılmıştır. **Sonuçlar:** Katılımcı, ilk ACIS değerlendirmesinde; fiziksellik, bilgi alış-verişi ve ilişkiler parametrelerinden sırasıyla 7/24, 17/36 ve 10/20 puan olmak üzere toplamda 34/80 puan almıştır. 7 seans tiyatro aktivitesinin ardından ise, kişi fiziksellik parametresinden 14, bilgi alış-verişi parametresi 22, ilişkiler parametresinden 18 puan olmak üzere toplamda 54 puana çıkmıştır. **Tartışma:** Tiyatronun iletişim ve etkileşim becerilerinde her parametrede gelişme sağladığı görülmektedir. Bu bulgular, iletişim ve etkileşim problemi olan engelli bireylerin rehabilitasyonunda tiyatronun önemli bir rol oynayabileceğine işaret etmektedir. Ancak yine de büyük örneklem grupları ile yapılacak kontrollü çalışmalara ihtiyaç vardır.

Effects of Theatre Activity on Communication and Interaction Skills of People With Disabilities: Case Report

Purpose: Communication and Interaction Skills are important to be able to perform self-care and productivity activities. Some problems occur in communication and interaction skills in people with disabilities. In this study, the nature of theatre activity which activates the performers and increases self-confidence is considered and it was aimed to investigate the effects of theatre activity on communication and interaction skills of a person with disability. **Materials and Methods:** An individual with mild mental retardation, who is at 11th grade and 17 years old was included. In order to be used in the study the Assessment of Communication and Interaction Skills (ACIS) was translated to Turkish. After recording the socio-demographic information, the participant was observed and then ACIS was applied. The participant attended to 7 sessions which consist in warm-up exercises and rehearsals. After the 7 sessions, the participant was observed again and finally evaluated again with ACIS. **Results:** Before the intervention, the participant's physicality, information exchange and relations sub-scores from ACIS

were 7/24, 17/36 and 10/20 respectively and the total score was 34/80. After 7 sessions of theatre activity, the participant scored 14, 22 and 18 points respectively with a total score of 54. **Discussion:** It can be seen that the theatre activity provides an increase in every parameter of communication and interaction skills. This findings show that the theatre activity can have an important role in the rehabilitation process of individuals with disabilities who has problems in communication and interaction skills. Nevertheless, further controlled studies with larger sample groups are still needed.

Kortikal Görme Kaybı Olan Çocuklarda Beslenme ve Kişisel Bakım Aktivite Katılımına Ergoterapinin Etkisi

Sibel DALKILIC¹, Esra AKI²

¹Ergoterapi öğrencisi, Haute école Louvain en Hainaut, Montignies sur Sambre, Belçika,

²Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara

Amaç: Çalışmanın amacı kortikal görme kaybı (KGK) olan az gören çocukların günlük yaşam aktivitelerinden beslenme ve kişisel bakım becerilerini geliştirmeye yönelik ergoterapi programının etkinliğini araştırmaktır. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya Hacettepe Üniversitesi Ergoterapi Bölümü Az Gören Rehabilitasyonu Ünitesi'nde tedavi gören ve (KGK) tanısı almış olan üç birey dahil edildi. Bireylerin kişisel bakım ve beslenme becerileri Life-Habits Testiyle değerlendirildi. Her bireyin Yaşam Alışkanlıkları puanı hesaplandı ve alınan puanlar kontrol grubuyla karşılaştırıldı. Değerlendirme sonrası bireylerle ince el becerileri, çevresel düzenlemeler ve aktivite adaptasyonunu içeren kişi merkezli ergoterapi müdahalesi uygulandı. Müdahale programı 45 dakikalık seanslarla haftada 2 seans olarak 7 hafta boyunca uygulandı. **Sonuçlar:** Bireylerin müdahale öncesi beslenme becerisi başarı puanları 4,8/10, 4,2/10 ve 5,6/10 iken müdahale sonrası sırasıyla 6,7/10, 5,8/10 ve 7,2/10 puanlarına yükseldiği görüldü. Kişisel bakım becerisi başarı puanları ise 2,1/10, 3,8/10 ve 3,5/10 iken 4,0/10, 4,2/10 ve 6,3/10 puanlarına artışı görüldü. **Tartışma:** KGK olan az gören çocukların kişisel bakım ve beslenme becerileri ergoterapi müdahaleleri ile geliştirilebilir. Vaka sayısı artırılarak kontrollü çalışmaların sürdürülmesi gerektiği düşünülmektedir.

Effects of Occupational Therapy in Participation In Nutrition and Personal Care Activity in Children With Cortical Visual Impairment

Purpose: The aim of the study is to test the parts of the children with cortical visual impairment (CVI) who have had problems in their everyday activities and to increase their independence in these activities. **Materials and Methods:** Three individuals who were treated at Hacettepe University Department of Occupational therapy in low vision unit and who had been diagnosed with CVI were analyzed in the study. Individuals were evaluated with the Life-Habits. Each individual's Life Habits score was calculated and compared with the control group. After the assessment, individual-centered occupational therapy intervention involving fine hand skills, environmental regulation and activity adaptation were applied to the individual. The intervention program was administered with 45-minute sessions for 2 sessions per week during 7 weeks. **Results:** Individuals nutritional skills before the intervention were 4.8/10, 4.2/10 and 5.6/10, respectively, and it was 6.7/10, 5.8/10 and 7.2/10 after the intervention. Personal care skill achievement scores increased from 2.1/10, 3.8/10 and 3.5/10 to 4.0/10, 4.2 /10 and 6.3 /10. Even if the individuals were not totally independent, it was observed that the rating scores were close to the control group. **Discussion:** The low number of children within the group and other diagnoses of children were a barrier for the study. It will be wise to conduct the study with a larger group of participants and the control group should be randomly selected.

Ofis Çalışanlarında PEO Modeli İle İş Performansının Geliştirilmesi

Prof.Dr.Hülya KAYIHAN¹, Enes TUĞRUL¹

¹Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü, Ankara

Amaç: Bu çalışma belediyede masa başında çalışan bireylerde PEO modelinin iş performansına etkisini incelemek amacıyla yapıldı. **Gereç ve Yöntem:** Çalışma, Kanıta Dayalı Ergoterapi Dersi kapsamında Eylül 2016-Mayıs 2017 tarihleri arasında Ankara Büyükşehir Belediyesi Fen İşleri Daire Başkanlığında yapılmıştır. Çalışmaya Ankara Büyükşehir Belediyesi Fen İşleri Daire Başkanlığında masa başında çalışan gönüllü 5 birey dahil edilmiştir. Çalışmaya katılan tüm kişilere yarı yapılandırılmış görüşme vasıtasıyla iş performansları konusunda fikir alındı. Bu görüşme sonrasında her bireye ayrı ayrı PEO modeli uygulandı. Bu model doğrultusunda KİŞİ-ÇEVRE-AKTİVİTE ayrı ayrı sorgulandı. PEO modelinin Kişi parametresinde Öz yönetim becerileri, RULA(Rapid Upper Limb Assessment), CIS(Checklist Individual Strength) ve Algılanan Stres Ölçeği(ASÖ) uygulandı. Çevre parametresinde fiziksel çevre, sosyal çevre, kurumsal çevre, kültürel çevre değerlendirildi. Aktivite parametresinde işin özellikleri değerlendirildi. Bu değerlendirmeler sonucunda tüm bireylere doğru postür-çalışma hakkında ergonomik eğitim ve stresle başa çıkma eğitimi interaktif olarak power-point sunum ile yapıldı. Ayrıca her bireye PEO modeli sonucu riskli çıkan alanlarda kişi merkezli müdahalede bulunulmuştur. Daha sonra her bireye tekrar yarı yapılandırılmış görüşme yaparak iş performansları hakkında bilgi alındı. **Sonuçlar:** Yarı yapılandırılmış görüşme değerlendirildiğinde PEO modeli ile müdahale öncesi bireylerin iş performansını etkileyen en büyük etmenlerin stres, zaman yönetimi, uzun süre yanlış duruştan kaynaklanan yorulma olduğu saptandı. Genel eğitim ve kişi merkezli müdahale sonucunda bireylerin doğru çalışma postürü hakkında farkındalıklarının arttığı, stres anında stresle baş etme metodlarını kullandıkları ve zaman yönetimini daha iyi şekilde gerçekleştirdiklerine ulaşıldı.(p < 0,05). **Tartışma:** PEO modeli sonucu kişi merkezli müdahalenin gelişmeler kaydetmesiyle daha geniş gruplara müdahale uygulanarak daha fazla veri kaydedilebilir ve daha fazla kişiye ulaşılabilir.

Development of Business Performance With Peo Model in Office Staff

Purpose: This study was conducted to investigate the effect of the PEO model on job performance in the municipal desk working people. **Materials and Methods:** This study was carried out in Ankara September 2016 - April 2017 course of Evidence Based on Occupational Therapy Practice. 5 volunteers working at the table were included in the Ankara Metropolitan Municipality Science Department. An opinion on business performances was obtained through semi-structured interviews with all persons involved in the study. After this interview, each individual PEO model was applied. In this model, PERSON-ENVIRONMENT-ACTIVITY was included. Self-management skills, Rapid Upper Limb Assessment(RULA), Checklist Individual Strength(CIS) and Perceived Stress Scale were administered in the Person parameter of the PEO model. Physical environment, social environment, institutional environment, cultural environment were evaluated in the environmental parameters. The characteristics of the job were evaluated in the occupation parameter. Result of these evaluations, ergonomic training about correct posture-work for

all the individuals and training to cope with stress was done interactively with powerpoint presentation. In addition, each individual has person-centered intervention in the areas where the PEO model is at risk. Later on, each individual was again informed about work performances by conducting semi-structured interviews. **Results:** General education and person-centered intervention, it has been found that individuals are increasing their awareness of the right work posture, using stress coping methods at the time of stress, and better managing time management with the model. ($p < 0,05$) **Discussion:** More data can be recorded and more people can be accessed by interfering with wider groups with the development of the PEO model end-user intervention.

Masa Başı Çalışanlarda İş Kaynaklı Kas İskelet Sistemi Problemlerinin Tanımlanması

Elif AYGÜN POLAT¹, Nihan KAFA¹, Nevin A. GÜZEL¹

¹Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Ankara

Amaç: Bu çalışmanın amacı masa başı çalışan mühendisler ve memurlarda iş kaynaklı kas iskelet sistemi problemlerinin tanımlanmasıdır. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmaya masa başı çalışan 50 mühendis ve 50 memur katılmıştır. Bireylerin yaş ortalaması $36,02 \pm 6,50$ yıldır. Veriler anket yöntemiyle toplanmış olup, bireylerin yaşam kalitelerini değerlendirmek için "SF 36" (Kısa Form); psikolojik durumlarını saptamak için "Beck Depresyon Ölçeği"; boyun problemlerini değerlendirmek için "Boyun Özür Göstergesi"; bel problemlerini değerlendirmek için ise "Oswestry Özürlülük İndeksi" kullanılmıştır. **Sonuçlar:** Çalışmaya katılan bireylerin SF 36 skorlarından fiziksel fonksiyon ortalama $81,10 \pm 20,17$; sosyal fonksiyon $63,17 \pm 22,30$; fiziksel sorunlara bağlı rol kısıtlılıkları $39,95 \pm 32,40$; emosyonel sorunlara bağlı rol kısıtlılıkları $34,12 \pm 27,29$; mental sağlık $59,70 \pm 16,79$; enerji/vitalite $52,50 \pm 18,07$, ağrı $67,21 \pm 23,10$ ve genel sağlık algılanması $57,82 \pm 17,99$ olarak hesaplanmıştır. Beck depresyon ölçeği skorları ortalama $10,57 \pm 7,34$ olarak kaydedilmiştir. Boyun Özür Göstergesi skorları ortalama $17,19 \pm 15,87$; Oswestry Özürlülük İndeksi skorları ortalama $23,88 \pm 17,20$ olarak hesaplanmıştır. **Tartışma:** Bu çalışmanın sonuçlarına göre masa başı çalışan bireylerde sağlığın 8 boyutunun değerlendirildiği yaşam kalitesi düzeyinde fiziksel fonksiyon dışındaki parametrelerde norm değerlere göre azalmalar görülmüştür. Bireylerin psikolojik durumları genel ortalaması 10-18 puan aralığında olup hafif düzey depresyon kategorisine girmektedir. Boyun Özür Göstergesi skorlarına göre minimal özür düzeyinde yer alan bireylerin, Oswestry Özürlülük İndeksi sonuçlarına göre yaşamlarını hafif derecede etkileyen bel problemleri olduğu belirlenmiştir. Basit ergonomi kurallarına uyma, yeterli dinlenmeyi sağlama, daha iyi çalışma koşullarının sağlanması ve fiziksel egzersiz eğitimleri ile gerekli olan davranış bilinci sağlanarak bireylerin iş kaynaklı kas iskelet sistemi problemleri önlenebilir.

Defining Work-Related Musculoskeletal System Problems Seen in Engineers and Officers

Purpose: The purpose of this study is to identify work-related musculoskeletal system problems (WRMSP) seen in engineers and officers. **Materials and Methods:** 50 engineers and 50 officers (mean age: 36.02 ± 6.50 yrs) were included this study. The data were collected by questionnaires and "SF-36"; was used to assess the quality of life of individuals, "Beck Depression Inventory" was used to determine their psychological state, Neck Disability Index was used to assess neck problems, and Oswestry Disability Index were used to assess back problems. **Results:** Mean physical function was $81,10 \pm 20,17$; social function was $63,17 \pm 22,30$; role limitations due to physical problems was $39,95 \pm 32,40$; role limitations due to emotional problems was $34,12 \pm 27,29$; mental health was $59,70 \pm 16,79$; energy / vitality was 52.50 ± 18.07 ; pain was $67,21 \pm 23,10$ and general health perception was $57,82 \pm 17,99$. Mean Beck depression inventory scores were recorded as 10.57 ± 7.34 . Mean Neck Disability Index score was $17,19 \pm 15,87$ and mean Oswestry Disability Index score was calculated as 23.88 ± 17.20 . **Discussion:** According to the results of this study, there was a decrease in all parameters related with quality of life except physical function. The general psychological status scores of individuals is in the range of 10-18 points which indicates minor depression. According to results, office workers and engineers had minimal neck problems however they had back problems which effects their daily living. WRMPS maybe avoided with simple ergonomic arrangements, adequateresting, better working conditions, and behavioral awareness in these working populations.

Ehliyeti Olan Multiple Sklerozlu Bireylerde Kognitif Durumun Trafik Tehdit Algısına Etkisinin Değerlendirilmesi

Başak KARADAĞ¹, Meral HURİ¹, Orkun Tahir ARAN¹

¹Hacettepe Üniversitesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara

Amaç: Multiple Skleroz merkezi sinir sisteminin progresif ve kronik demiyalizasyon hastalığıdır. Uluslararası MS Federasyonu'nun yayımladığı verilere göre MS'li bireylerin %40'ı ile 70'inde kognitif etkilenim görülmektedir. Fakat MS hastalarında kognitif etkilenim, derecesi ve tipi açısından geniş çeşitlilik göstermektedir. Trafik tehdit algısı ise yaya ve araç trafiğinin tümünde herkesin güvenliği için gerekli olan, sürücüde veya yayanın hareketindeki değişikliği fark etmemizi sağlayan kognitif bir beceridir. Aralık 2015'de yayınlanan resmi gazete yönetmeliğine göre MS'li bireylerin sürücü rolü kazanması için yılda bir kez nörolojik muayeneden geçmesi gerekmektedir. Tüm bu bilgiler göz önüne alındığında MS'li bireylerin trafik tehdit algılarını etkileyebilecek kognitif becerilerin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Değerlendirmeye ehliyeti olan multiple sklerozlu bireylerden yaş ortalaması 44,43±12,34 yıl olan 5 kadın 2 erkek olmak üzere 7 gönüllü dahil edildi. Katılımcıların kognitif becerileri VIENNA-SAROAD test sistemi ile, trafik tehdit algı düzeyleri DRIVING HAZARD PERCEPTION TEST sistemi ile değerlendirildi. **Sonuçlar:** Değerlendirmeye katılan MS'li bireylerin trafik tehdit algı düzeylerinin kesme değerlerinin altında kaldığı, araç kullanım becerilerini ile trafik tehdit algısı değerleri arasında yüksek düzeyde pozitif yönde anlamlı korelasyon olduğu bulunmuştur. ($p < 0.05$; $r=0,76$). **Tartışma:** Çalışmada değerlendirme aracı olarak kullanılan DRIVING HAZARD PERCEPTION TEST sisteminin İngiltere'deki trafik akışını temel aldığı için trafiğin soldan akması ve katılımcı sayısının az olması çıkan sonuçları etkileyecektir. Bu nedenle daha detaylı çalışmalara ihtiyaç vardır.

Evaluation of The Effects of Cognitive State To The Hazard Perception of People With Multiple Sclerosis Who Have Driver's Licenses

Purpose: Multiple Sclerosis (MS) is a progressive and chronic demyelination of central nerve system. According to the data International MS Federation, between %40 and %70 of the people with MS has cognitive loss. But cognitive loss is widely various in people with MS according to degree and the type of the loss. Hazard perception is a cognitive skill which is necessary for security in all of the traffic which enables people to notice changes in pedestrians' and vehicles' movement changes. According to the regulations in official gazette of December 2015, MS patients have to pass neurological examination every year in order to be drivers. With all this information considered, evaluation of the cognitive skills that can effect hazard perception was aimed. **Materials and Methods:** 7 volunteers with MS (5 female, 2 male) with a mean age of 44.43±12.34 who have driver's licenses were included. Cognitive skills were evaluated with VIENNA-SAROAD test system and hazard perception was evaluated with DRIVING HAZARD PERCEPTION TEST system. **Results:** Individuals with MS who participated in the study had

hazard perception levels lower than the cut-off values. There were a significant positive relation between vehicle driving skills and hazard perception ($p < 0,05$, $r=0,76$). **Discussion:** Due to the fact that DRIVING HAZARD PERCEPTION TEST system is based on the English traffic flow which is left handed, and that there were a small amount of participants did probably effect the outcomes. Hence, more detailed studies are needed.

Akut Psikiyatrik Rehabilitasyonda Çalışma Becerisinin Gelişimi

Zeynep ÇELİK¹, Gamze EKİCİ¹, Esra AKI¹

¹Hacettepe Üniversitesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara

Amaç: Akut psikiyatri ünitesinde yatan farklı tanılı hastalarda ergoterapinin çalışma becerileri üzerine etkisini incelemek. **Gereç ve Yöntem:** Çalışma Hacettepe Üniversitesi Psikiyatri Servisi'nde daha önce yatmış; şizofreni, obsesif kompulsif bozukluk (OKB), bipolar afektif bozukluk (BAB) ve depresyon tanıları ve 15 gün arayla iki değerlendirmesi olan hasta dosyaları arasından rastgele 3'er adet dosya seçilmesi ile retrospektif olarak yapıldı. Çalışma becerisi değerlendirmesi Vona du Touit Yaratıcı Beceriler Modeli seviyeleri göz önüne alınarak yapıldı. (Seviyelerin altındaki her bir evre bir birim olarak alındı.). **Sonuçlar:** Şizofreni, OKB ve depresyon hastalarının çalışma becerisi seviyelerinde ortalama 0,66, OKB hastalarının çalışma becerilerinde ortalama 1,66 birim ilerleme olduğu görüldü. **Tartışma:** Şizofreni, OKB ve BAB tanıları hastalardaki ilerlemenin klinik olarak anlamlı olmadığı, bunun sebebinin ise çalışma becerisinin akut rehabilitasyonda öncelikli olmamasından kaynaklandığı düşünüldü. Kişinin günlük yaşama geri dönüşünü kolaylaştırmak adına akut rehabilitasyonda da çalışma becerisi çalışmalarının önem kazanması gerektiği öngörüldü. İleriki çalışmalarda bu çalışmanın daha uzun süre ve daha fazla hasta katılımı ile gerçekleştirilmesi tavsiye edilmektedir.

Progression of Work Ability in Acute Psychiatric Rehabilitation

Purpose: To investigate the effect of occupational therapy on work ability in different diagnosed patients in acute psychiatric unit. **Materials and Methods:** The study was done retrospectively through randomly selected 3 files, that have assessments in 15 days interval, from patient files who are with schizophrenia, obsessive-compulsive disorder (OCD), bipolar affective disorder (BDD) and depression and are previously inpatient at Hacettepe University Psychiatric Service. The work ability assessment was made by considering Vona du Touit Model of Creative Ability. (Each stage below the levels was taken as a unit.). **Results:** It was observed that patients with schizophrenia, OCD, and BAB had an average of 0.66 units improvement in their work ability and patients with depression had an 1.66 units improvement in their work ability. **Discussion:** Progression in patients with schizophrenia, OCD, and BAB was not clinically significant, which was thought to be due to the fact that work ability was not prioritized in acute rehabilitation. In order to make it easier for the person to return to daily life, it is predicted that the work ability should gain importance at acute rehabilitation, too. It is recommended that this study be performed with longer duration and more patient involvement in future studies.

Engelli İstihdamı Sorunsalı ve Bir Model Önerisi

Canan CAN¹, Mustafa TİRYAKİ¹, Demet TİRYAKİ²

¹Türkiye İş Kurumu, İş ve Meslek Danışmanlığı Dairesi Başkanlığı, Ankara,
²Gazi Üniversitesi, Özel Eğitim Bölümü, Ankara

Amaç: Bu çalışmanın amacı engelli istihdamı noktasındaki uygulamaları inceleyerek sorunsal oluşturan alanların tespiti ile bu sorunsala dair çözüm üretebilme kapasitesi sunan Engelli Çalışma Merkezi (EÇM) modelinin değerlendirmeye sunulmasıdır. Bu bağlamda, engelliliğin tanımı, sorunları, sosyal ve bireysel sınırları ile eğitim, istihdam ve sosyal güvenlik meselelerine değinilerek, eğitim modelleriyle, zorunlu kota, destekli istihdam vb. uygulamalarla oluşturulmak istenen etkinin engellilerin hayata katılımına ve bunun sağlanmasında anahtar rol üstlenen istihdamına etkileri değerlendirilmeye çalışılacaktır. **Gereç ve Yöntem:** Çalışmada alan taraması yapılacak olup, sayısal veriler ışığında gerçekleştirmeler ve kıyaslamalar incelenecektir. Ülke uygulamalarında ki farklılıklar sayısal analizlerle gösterilmeye çalışılacak olup, modelin çalışma metodolojisi sayısal verilere dayandırılacaktır. **Sonuçlar:** Engelli istihdamı noktasında temel meselelerden birisi ihtiyari ya da zorunlu olarak yürütülen birçok uygulamanın nicel anlamda olumlu değerlendirilebilmesine rağmen nitel göstergeler bağlamında engellileri sosyal hayata yeterince katamamalarında düşünülmektedir. Bu yönüyle engelli istihdamında zorunlu kota, destekli istihdam vb. uygulamalara ek çözüm önerileri sunulmalıdır. Bu çözüm ise engellilerin sosyalleşmesini ve üretken hale gelmesini sağlayacak, kapasitesine uygun ve kendisini ispat edebileceği ortamların oluşturulmasına bağlıdır. **Tartışma:** Engelli olsun olmasın her bireyin iyi yapabileceği işler vardır. Önemli olan bu işleri kişiler bazında tespit edebilmek ve uygun eğitimler ile destekleyebilmektir. EÇM'ler ile yapılmak istenilende tam da bu noktadan hareket eden bir anlayıştır. Bu hizmetin kamu yararı gözetilerek piyasa şartlarında, piyasa eliyle sunulmasıyla engelli bireylerin sosyal entegrasyonu sağlanacak, kendi beceri ve yeteneklerine uygun işlerde çalışma imkânı sunulacak, yeterince deneyim kazanan bireylerin, kota, destekli istihdam gibi modellerle iş piyasasında, sadece engelli olduğu için değil işini iyi yapan nitelikli çalışanlar olarak, saygın ve verimli bireyler olmaları sağlanacaktır.

Disabled Employment Problem and A Model Suggestion

Purpose: The aim of this study is to present the Handicapped Work Center (HWC) model, which analyzes the practices at the point of disability employment and identifies problematic areas and provides the capacity to produce solutions for this problem. **Materials and Methods:** Field scanning model will be performed in study and the results and comparisons will be examined in the numerical data. Differences in country implementations will be tried to be shown by numerical analysis and the methodology of the model will be based on numerical data. **Results:** Despite the fact that one of the main issues at the point of disability employment can be assessed positively in the quantitative sense of many applications which are carried out voluntarily or compulsively, disabled people are tied to social failures in the context of qualitative indicators. In this respect, compulsory quota, assisted employment, etc. additional solutions to the applications should be presented. This solution depends on establishing the environments in which the disability can be socialized and productive, suitable for its capacity and proved itself. **Discussion:** Whether you are disabled or not, there are jobs that every individual can do well. The important thing is to be able to identify these jobs on some occasions and support them with appropriate trainings with HWCs. This service will be provided of social integration of disabled, employment in accordance with their skills and abilities and enough experienced individuals will be employed in the labor market with quotas and supported employment models, as employees, they must be respected and productive individuals.

İnme rehabilitasyonunda Fonksiyonel Gelişimi Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi

Onur ALTUNTAŞ¹, Serkan TAŞ², Alp ÇETİN³

¹Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü, Ankara.

²Hacettepe Üniversitesi Beytepe Gün Hastanesi, Ankara.

³Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilim Dalı, Ankara

Amaç: Bu çalışmanın amacı rehabilitasyon programına katılan inmeli hastaların fonksiyonel gelişimi üzerine yaşın, cinsiyetin, etkilenmiş ekstremitenin, engel şiddetinin, tedavi şeklinin, serebrovasküler olay etyolojisinin, tedavi seans sayısının ve serebrovasküler olay süresinin etkisini belirlemektir. **Ge-reç ve Yöntem:** Bu çalışmada, rehabilitasyon programına katılan 322 inmeli hasta değerlendirildi. Yaş, cinsiyet, etkilenen ekstremitte, engel şiddeti, tedavi şekli, serebrovasküler olay etyolojisi, tedavi seans sayısı ve serebrovasküler olay süresi gibi klinik ve demografik özellikler kaydedildi. Fonksiyonel durum prospektif olarak, kabul ve taburculuk sırasında Fonksiyonel Bağımsızlık Ölçeği (FBÖ) kullanılarak değerlendirildi. **Sonuçlar:** Hastaların taburculuk FBÖ skorunun anlamlı bir artış sergilediği tespit edildi ($p = 0,000$). Cinsiyet ($p = 0,137$), etkilenen ekstremitte ($p = 0,325$) ve serebrovasküler olay etyolojisinin ($p = 0,618$) FBÖ kazanım düzeyinde etkili olmadığı; yaşın ($p = 0,000$), tedavi seans sayısının ($p = 0,000$), serebrovasküler olay süresinin ($p = 0,018$) ve FBÖ kabul puanının ($p = 0,000$) FBÖ kazanım düzeyinde belirleyici parametreler ($p = 0,137$) olduğu bulundu. **Tartışma:** Çalışmanın sonuçları, kısa süreli serebrovasküler olay süreleri ve orta derecedeki fonksiyonel bozuklukları olan genç inmeli hastalarda rehabilitasyon sonrası fonksiyonel iyileşmenin daha iyi olduğunu göstermektedir.

An Investigation of the Factors that Influence Functional Improvement in Stroke Rehabilitation

Purpose: The purpose of this study was to determine effect of age, gender, affected extremity, disability severity, treatment type, cerebrovascular accident etiology, number of treatment sessions, and cerebrovascular accident duration on the functional improvement of the stroke patients who participated in a rehabilitation program. **Materials and Methods:** In this study, 322 stroke patients who attended a rehabilitation program were evaluated. Clinical and demographic features including age, gender, affected extremity, disability severity, treatment type, cerebrovascular accident etiology, number of treatment sessions, and cerebrovascular accident duration were recorded. Functional status was evaluated prospectively by using the Functional Independence Measure (FIM) at the time of admission and discharge. **Results:** It was detected that discharge FIM score of the patients exhibited an increase of significance level ($p = 0.000$). It was found that age ($p = 0.000$), number of treatment sessions ($p = 0.000$), CVA duration ($p = 0.018$) and FIM admission score ($p = 0.000$) were determinative parameters in FIM gain level while gender ($p = 0.137$), affected extremity ($p = 0.325$) and CVA etiology ($p = 0.618$) were not effective in FIM gain level. **Discussion:** The study results show that the functional improvement after rehabilitation was better in the young stroke patients with shorter cerebrovascular accident durations and moderate functional disturbances.

Fabrika Çalışanlarında Ağırılık Kaldırma ve Çalışma Postürünün Üst Ekstremitte Kas İskelet Sistemi Rahatsızlıkları Üzerine Etkilerinin Araştırılması

Özal KELEŞ¹, Devrim TARAKCI², Ebru KAYA MUTLU³

¹Biruni Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Fizyoterapi Bölümü, İstanbul

²Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul

³İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, İstanbul

Amaç: Çalışmanın amacı fabrika çalışanlarında ağırılık kaldırma ve çalışma postürünün üst ekstremitte kas iskelet sistemi rahatsızlıkları üzerine etkilerinin araştırılmasıdır. **Gereç ve Yöntem:** İki fabrikada çalışan, 18-60 yaş arası, 217 çalışan, araştırmaya dahil edildi. Çalışanlara demografik veriler için sosyo-demografik değerlendirme formu, ağrının görüldüğü yerin tespiti için Nordic Kas İskelet Sistemi Anketi (NKİSA) ve ağrının şiddetinin belirlenmesi için Görsel Ağrı Skalası (VAS) uygulandı. Çalışma postürünün analizi için Ovako Çalışma Duruşu Analiz Metodu (OWAS) uygulandı. Verilerin normal dağılıma uygunluğunun tespiti için "Kolmogorov Simirnov" testi kullanıldı. Kategorik (Dikotom) değişkenler, "ki-kare" testi ile karşılaştırıldı. Numeratik verilerin korelasyonu için "Spearman" ve kategorik veriler için "Pearson" korelasyon analizi testi uygulandı. **Sonuçlar:** Olguların ağırılık kaldırma durumları, kaldırdıkları ağırılık miktarı, ağırılık kaldırma tekrar sayıları, ağırılık ile yürüme, ağırılık taşırken rotasyon yapma durumları ve çalışma postürü ile üst ekstremitte kas iskelet sistemi rahatsızlıkları karşılaştırıldı. Kaldırılan ağırılık miktarı ve ağırılık kaldırma hızı ile el bileği ağrısı, ağırılıkla yürüme ile omuz ve el bileği ağrısı, ağırılık kaldırılırken rotasyon ile boyun ve dirsek ağrısı arasında anlamlı ilişki bulundu ($p < 0,05$). Çalışma postürü ile boyun, omuz, dirsek ve el bileği ağrısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulundu ($p < 0,05$). **Tartışma:** Ağırılık miktarı, ağırılıkla çalışma biçimi ve kötü çalışma postürü üst ekstremitte kas iskelet sistemi rahatsızlıklarına neden olur. Kötü çalışma postürüyle çalışan fabrika çalışanlarına verilecek ergonomik öneriler, yapılacak departman değişikliği ve uygulanacak adaptasyonlar sayesinde kas iskelet sistemi rahatsızlıklarının önüne geçilebilir.

The Study of The Relationship Between Factory Workers' Working Posture, Weight Lifting and Musculoskeletal Disorders

Purpose: The purpose of the study is to compare working posture, weight lifting and musculoskeletal disorders in factory workers.

Materials and Methods: 217 employees working in two factories, aged 18-60 years, were included in the survey. Employees were given a socio-demographic evaluation form for demographic data, a Nordic Musculoskeletal System Questionnaire (NKISA) to determine where the pain was seen, and a Visual Analogue Scale (VAS) to determine the severity of the pain. Ovako Working Posture Analyzing System (OWAS) was applied for the analysis of working posture. The "Komolrow-Spinorow" test was used to determine the normal distribution fitness of the data. Categorical (dichotomous) variables were

compared with the "chi-square" test. "Spearman" for correlation of numerical data and "Pearson" correlation analysis test for categorical data were applied. **Results:** We compared cases of weight lifting situations, amount of weight, weight lifting recurrence, walking with weight lifting, carrying weight with body rotation, working posture and upper extremity musculoskeletal disorders. There was a significant relationship between the amount of weight and weight lifting level and wrist pain, walking with weight lifting and shoulder and wrist pain, carrying weight with body rotation and neck and elbow pain ($p < 0.05$). **Discussion:** Amount of weight, working style and bad working posture cause musculoskeletal disorders on the upper extremity. Ergonomic suggestions, departmental changes and adaptations to be given to the factory workers can prevent musculoskeletal system disorders.

Şizofreni Hastalarına Bakım Verenlerin Aktivite Performansı ve Sağlıkla İlgili Yaşam Kalitelerinin İncelenmesi

Sedef ŞAHİN¹, Mine UYANIK¹

¹Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü, Ankara

Amaç: Şizofreni hastalarına bakım verenlerin aktivite performansı ve sağlıkla ilgili yaşam kalitelerinin incelenmesidir. **Gereç ve Yöntem:** Bakım verenlerle ilgili kişisel faktörler, Sosyodemografik Özellikleri Bilgi Toplama Formu ile değerlendirilmiştir. Aktivite performansı ve tatmini değerlendirmesi Kanada Aktivite Performans Ölçümü (KAPÖ), sağlıkla ilgili yaşam kalitesinin değerlendirilmesi Kısa Form Yaşam Kalitesi Ölçeği (Short form SF-36), depresyon durumu değerlendirmesi Beck Depresyon Ölçeği (BDÖ), anksiyete durumu değerlendirmesi Beck Anksiyete Ölçeği (BAÖ) ile yapılmıştır. **Sonuçlar:** Çalışmaya şizofreni hastasına bakım veren (çalışma grubu) 66 kişi ve şizofreni hastasına ya da herhangi bir kronik hastaya bakım vermeyen 66 kişi (kontrol grubu) dahil edilmiştir. Çalışmamızın sonucunda KAPÖ sonuçlarına göre aktivite performansında çalışma grubu ve kontrol grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamış ($p > 0,05$), aktivite tatmininde her iki grup arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p < 0,05$). SF-36 ölçeğinin alt ölçeklerine bakıldığında, gruplar arasında Fiziksel Fonksiyon, Fiziksel Rol Güçlüğü ve Ağrı alt ölçekleri ortalamaları arasında istatistiksel anlamlı fark bulunamamıştır ($p > 0,05$). Genel Sağlık, Vitalite (canlılık), Sosyal Fonksiyon, Emosyonel Rol Güçlüğü ve Mental Sağlık alt ölçekleri ortalamaları arasında ise istatistiksel anlamlı fark bulunmuştur ($p < 0,05$). BDÖ ve BAÖ sonuçlarına göre iki grup arasındada istatistiksel anlamlı farklılık vardır ($p < 0,05$). **Tartışma:** Şizofreni hastasına bakım verenlerde depresyon ve anksiyete düzeyinde artma, yaşam kalitesi ve aktivite tatminin de ise azalma olduğu görülmüştür. Bakım verenlerin etkilendiği aktivite performans alanlarına yönelik müdahale çalışmalarına ihtiyaç vardır.

Caregivers of patients with schizophrenia analysis of Activity Performance and Health-Related Quality of Life

Purpose: To examine activity performance and health-related quality of life in caregivers of patients with schizophrenia. **Materials and Methods:** Personal factors related to caregivers were evaluated with the Sociodemographic Form, activity performance and satisfaction were evaluated with Canadian Occupational Performance Measurement (COPM). Beck Anxiety Scale (BAS) and Beck Depression Inventory (BDI) were used to assess psychological statement. The quality of life-related to health was assessed with Short Form Quality Life Scale (Short form SF-36). **Results:** 66 patients with schizophrenia caregivers (study group) and 66 patients with schizophrenia who do not, or any chronic patient care (control group) were included in the study. According to our studies results, the performance of activities of the working group and the control group was not statistically significant difference ($p > 0.05$), activity satisfaction between the two groups was statistically significant difference ($p < 0.05$). From the SF-36 the mean subscales between the groups in physical function, physical role limitations, and pain were not statistically significant difference ($p > 0.05$). General health, vitality, social function, role emotional and mental health between two groups statistically significant difference was found ($p < 0.05$). **Discussion:** Depressive and anxiety levels increased, and quality of life and activity satisfaction decreased in the caregivers of schizophrenic patients. Intervention studies are needed for the performance areas of the activity that caregivers are exposed to.

Vona Du Toit Yaratıcı Beceriler Modeli İle Şizofrenide Ergoterapi Müdahalesi: Vaka Raporu

Hatice ABAOĞLU¹, Gamze EKİCİ¹, Esra AKI¹, Akfer KAHİLOĞULLARI², Sibel ÖRSEL²

¹Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü, Ankara,

²TC Sağlık Bakanlığı Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ankara

Amaç: Bu araştırmanın amacı şizofrenili bir bireyde Vona du Toit yaratıcı beceriler modeli (VdTMoCA) çerçevesinde uygulanan ergoterapi müdahalesinin etkinliğini incelemektir. **Gereç ve Yöntem:** Araştırmaya toplum ruh sağlığı merkezine devam eden şizofreni tanısı almış 32 yaşında lise mezunu, kadın bir danışan dahil edildi. Haftada bir seans 12 ay süren ergoterapi müdahalesi öncesi ve sonrasında birey yaratıcı beceriler modeli çerçevesinde değerlendirildi. Kişi merkezli bireysel ergoterapi müdahalesi, aktivite performans alanlarında (kişisel yönetim, sosyal beceri, çalışma becerisi ve serbest zaman kullanımı) bireyin seviyesine ihtiyaçlarına uygun olarak belirlendi. **Sonuçlar:** Bireyin başlangıçtaki motivasyon seviyesi kendine farklılaşma terapist yönelimli evre iken, ergoterapi müdahalesi sonrası kendini ifade etme kişi yönelimli evre olarak olumlu yönde değişti. **Tartışma:** VdTMoCA temel alınarak oluşturulan müdahalelerde bozukluğun bireyin davranışlarına olan etkisi ve ergoterapi ile aktivite performans alanlarındaki değişimi göstermede ruh sağlığı alanında çalışan terapistlere yardımcı olmaktadır. Bu araştırmanın bulguları genellenemese de şizofrenili bireylerde modeli ve yaklaşımlarını destekleyici ön kanıt niteliğindedir.

Occupational Therapy Using The Vona Du Toit Creative Ability Model in Schizophrenia

Purpose: The aim of this study is to examine the effectiveness of occupational therapy intervention using the Vona du Toit creative ability model (VdTMoCA) in a person with schizophrenia. **Materials and Methods:** A 32-year-old high school graduate, female client, who diagnosed with schizophrenia from a community mental health center, was included in the study. Before and after the occupational therapy intervention for one session per week for 12 months, the individual was assessed within the framework of creative ability model. In the occupational performance areas (personal management, social ability, work ability and use of free time), personalized individual occupational therapy intervention, which was determined in accordance with the individual level and needs, was applied. **Results:** While the initial level of motivation was self-differentiation, the therapist-oriented phase changed positively as a person-oriented phase of self-expression after occupational therapy intervention. **Discussion:** The interventions based on VdTMoCA help therapists working in the mental health field show the effect of the disorder on the behavior of the individual and the change in the occupational performance areas with therapy. Although the findings of this research can not be generalized, it is the preliminary evidence supporting the model and approaches in people with schizophrenia.

Statik El Bileği Ortezlerinin El Ve Üst Ekstremité Fonksiyonları Üzerindeki İlk Etkisi

Ümit UĞURLU¹

¹Bezmiâlem Vakıf Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul

Amaç: Statik el bileği ortezleri (SEO) çeşitli hastalık ve yaralanmalarda kullanılmaktadır. Bu ortezlerin kullanımında gözlenen sorunlardan biri üst ekstremité fonksiyonlarını (ÜEF) kısıtlayıcı etkileridir. Bu çalışma SEO'lerinin ÜEF'lerini ne şekilde kısıtladıklarını belirlemek amacıyla yürütülmüştür. **Gereç ve Yöntem:** Çalışma Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Romatoloji Bilim Dalında yapıldı. Hasta yakınları ve hastane personeline çalışma prosedürü ve amaç hakkında bilgi verilerek çalışmaya davet edildiler. Gönüllüler çalışmaya dahil edilmeye uygunlukları bakımından değerlendirilmişlerdir. Olgulara 3,2 mm kalınlığında termoplastik malzeme ile (Orfit Classic) başparmak aralıklı volar SEO yapılmıştır. El becerisi, ÜEF ve kavrama kuvveti sırasıyla modifiye Purdue Pegboard Testi (mPPT), Jebson El Fonksiyon Testi (JEFT) ve Jamar dinamometresi (JD) ile ölçülmüştür. Testler sadece dominant tarafta uygulanmıştır ve ortez takılı değilken başlamıştır. Her bir test ve alt testler için ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmıştır. Normalizasyon amacıyla her bir testte her 2 koşul altında ortaya çıkan nispi değişiklikler referans alınmıştır. Nispi değişiklikleri ortez takılı değilken elde edilen değerlerle karşılaştırmak için tek örneklem t testi uygulanmıştır. **Sonuçlar:** Çalışmaya 12 erkek, 7 kadın olgu katıldı. Olguların yaş ortalaması 38,1±11,9 yıldır. Ortez takılıyken JEFT'nin 7 alt testinin performansında %3-%37, mPPT testinin 2 alt testinde %14-%16 arasında ve kavrama kuvvetinde %50 oranında azalma olduğu görüldü. Bu kayıplar anlamlıydı ($p < 0,0001-0,3$). **Tartışma:** SEO'leri tedavi amacıyla sıklıkla kullanılmaktadır. Bu çalışmanın sonuçları SEO'nin ÜEF'nunun çeşitli komponentlerini kısıtlayabileceğini göstermiştir. Bu kısıtlanmaların özellikleri farklı patolojilerde değişebilir.

The Immediate Effect of Static Wrist Orthoses on Hand and Upper Extremity Functions

Purpose: Static wrist orthoses (SWOs) are frequently used in various diseases and injuries. One observed problem is their limiting effect on upper extremity functions (UEFs). This study was conducted to determine how SWOs limit UEFs. **Materials and Methods:** This study was conducted in the Rheumatology Department of Cerrahpaşa Medical Faculty. Faculty staff and patient attendants were invited after explaining the study aim and protocol. The volunteers were evaluated in terms of inclusion criteria. A volar thumbhole SWO was constructed for each subject with thermoplastic materials (Orfit Eco 3.2 mm). Wrist joint was supported in neutral position. Hand dexterity, UEF and grip strength were measured with modified Purdue Pegboard Test (mPPT), Jebson Hand Function Test (JHFT) and Jamar dynamometer (JD) respectively. The measurements were taken only at the dominant side and started without orthosis. Means and standard deviations were calculated for each test. Relative changes between two states at each test were referenced for the normalization purposes. One-sample t test was used to compare these relative changes with reference to baseline scores. **Results:** 12 male and 7 female subjects participated in the study. Their mean age was 38.1±11.9 years. 3 to 37%, 14 to 16% and 50% reductions were observed in subtests of JHFT and mPPT, and grip strength respectively. These were significant changes ($p < 0.0001-0.03$). **Discussion:** SWOs are frequently used for therapeutic purposes. The results of this study demonstrated that SWOs could limit various aspects of UEFs. The characteristics of these limitations may change in various pathologies.

Evde Bakım Hizmeti Alan Bireylerde Ev İçi Düzenlemelerinin Aktivite Performansına Olan Etkisinin İncelenmesi

Meral HURİ¹, Onur ALTUNTAŞ¹, Berkan TORPİL¹, Önder ÖZEN², Mine UYANIK¹, Hülya KAYIHAN¹

¹Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, Ankara

²Akyurt Toplum Sağlığı Merkezi, Ankara

Amaç: Çalışmamızın amacı Ankara Akyurt ilçesinde yaşayan ve evde bakım hizmeti alan bireylerde ev içi düzenlemelerinin aktivite performansına bakım veren depresyon ve bakım veren yükü üzerine olan etkisinin incelenmesidir. **Gereç ve Yöntem:** Çalışma Hacettepe Üniversitesi SBF Ergoterapi Bölümü, Akyurt Toplum Sağlığı Merkezi ve Akyurt Belediyesi arasında imzalanan protokol dahilinde yapılmıştır. Toplamda 125 bireyden 93 tanesi aktivite performansı, depresyon ve bakım verenleri bakım veren yükü açısından, yaşam alanı ise evde bakım kontrol listesi ile değerlendirildi. Değerlendirme sonucu elde edilen bulgulara göre bakım verenlere yönelik bakım veren eğitimi ve bireyin ev içi bağımsızlığını arttırıcı gerekli düzenlemeler planlandı. **Sonuçlar:** Çalışmaya dahil edilen bireyler pediatrik, erişkin ve geriatrikler olarak üç alanda sınıflandırıldı. Tüm gruplarda bakım veren yükü, depresyon ve aktivite performansı puanları düşük bulunurken ev içi çevresel düzenlemeler sonrasında bireyin aktivite performansı, bakım veren depresyon ve bakım veren yükünde istatistiksel olarak anlamlı azalma tespit edildi ($p < 0.05$). **Tartışma:** Herkes için ulaşılabilir ortamların yaratılması bireyin aktivite performansının arttırılmasına imkan sağlarken bakım veren depresyon ve bakım veren iş yükünün azaltılmasına yardımcı olabilir. Konu ile ilgili ileri çalışmaların planlanması önerilmektedir.

Evaluation of Occupational Performance Care Giver Burden and The Depression of Caregivers Living in Akyurt

Purpose: The purpose of our study was the evaluation of occupational performance, depression and care giver burden of caregivers who were registrated to Akyurt Community Health Center. **Materials and Methods:** The study was carried out within the protocol signed between Hacettepe University Department of Occupational Therapy, Akyurt Community Health Center and Akyurt Municipality. A total of 125 individuals were assessed for activity performance, depression and caregiver burden, and the living area was assessed by home care checklist. According to findings obtained after the evaluation, care giver education and home modifications were provided. The results were analyzed by statistical analysis. **Results:** Individuals included in the study were classified into three areas as pediatric, adult, and geriatric. Scores of caregiver burden, depression, and activity performance for all groups were decreased ($p < 0.05$). **Discussion:** The creation of accessible environments for everyone can help to reduce the burden of caregiver, depression and caregiving while allowing the individual to improve the activity performance. Advanced planning is recommended.